

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY
ROZCZNIĘ.

W Brazylii 14\$000
W Argentynie 5 pezów
W Ameryce Północnej i Europie 2 dolary
Sprzedaż w kioskach \$500 za numer.
Prenumeraty opłaca się z góry.

Za artykuły podpisane Redakcja nie odpowiada. — Rękopisów nie zwraca się, nawet tych, które nie są drukowane.
Numer dzisiejszy 12 stron druku.

GAZETA POLSKA — Caixa Postal B
Curityba — Paraná — Brasil.

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban N° 842

Redaktor Naczelny:
WACŁAW MARJAN MARYNOWSKI

Sekcja administracyjna w São Paulo
J. M. HOLESKI — Caixa Postal, 2295

Nr. 32 | Telefon 4-3-4

São Paulo-Kurytyba, 20 Lipca 1933

Rok 42

O ŁĄCZNOŚCI MACIERZY Z POLONIĄ ZAGRANICZNĄ.

Polacy są jednym z narodów najbardziej rozproszonych na świecie. Na ogólną liczbę 26.000.000 blisko 8.000.000 Polaków mieszka poza granicami państwa polskiego, stanowi to 27 proc. ogólnej liczby; na każdych zatem trzech Polaków, zamieszkałych w kraju, przypada jeden, którego los rzucił lub pozostawił wśród obcych.

Staje tedy przed nami kapitalny problem do rozwiązania, problem zorganizowania polskiego życia narodowego w ten sposób, by uczestniczył w nim w jednakim stopniu każdy Polak, bez względu na to, gdzie zamieszkuje, w kraju, czy też poza nim. Szczególnego znaczenia i aktualności nabral ten problem z chwilą państwowego odrodzenia Polski. Zdobywając bowiem własne państwo, naród polski uzyskał tem samem trwałą podstawę bytu, nieskrępowaną niczyją wolą swobodę rozwoju, o co z największym trudem walczył przez 130 zgorą lat. I zdawało się, iż ściślejszych więzów wspólnoty między wszystkimi środowiskami polskimi, gdziekolwiek się one znajdują i że zarówno ci, których udziałem jest życie we własnym państwie i budowanie go z rąb po zrzeble, jak i ci, go pozostali wśród obcych, jako świadomi swych zadań i łączności z całym narodem pionierzy, w pełni korzystać będą mogli z dobrodziejstw kultury narodowej i jej wielowiekowego dorobku. Pierwszy jednak okres nie sprzyjał należytemu rozwiązaniu tego wielkiego, a jednak bardzo trudnego problemu. Dopiero 1-szy Zjazd Polaków z Zagranicy, który tak uroczysto odbył się w Warszawie, w wielkiej sali Sejmu, w r. 1929 zobrażował wszystkim czynnikom i szerokim warstwowi społeczeństwa w kraju znaczenie i rolę, jaką w życiu narodu może odegrać należycie zorganizowana masa Polaków zagranicą. W uroczystych chwilach zjazdu, otoczonego przez całe społeczeństwo, bez żadnych różnic, atmosferą jaknajwiększego sentymentu, unaoocnił się poraz pierwszy z całą mocą i jaskrawością fakt, jak wiele sił żywotnych i krwi naszej serdecznej posiadamy zagranicą.

8 milionów Polaków przebywa w rozproszeniu na całym świecie. Jest to siła, o której kraj z wielką troską myśleć powinien, o jej przyszłość dbając tak, jak niewątpliwie każdemu Polakowi zagranicznemu leży na sercu dobro i potęga własnego państwa.

W wielu dziedzinach życia Polacy zagranicą, pozbawieni własnego państwa, a często narażeni na szkany i akcje wynaradawiające, nie mają koniecznych podstaw do utrwalenia w młodych swych pokoleniach polskości. A więc brak jest przedewszystkiem szkół polskich. Z ogólnej przypuszczalnej liczby 1.200.000 dzieci polskich w wieku szkolnym zagranicą w szkołach obcych wynaradawia się 850.000 dzieci, czyli 75 proc., w szkole polskiej uczy się zaledwie 314.000, czyli 25 proc. Ogólna liczba szkół pełnych, bądź tylko doświadczonej polskości zagranicą — wynosi przeszło 2.200. Liczba nauczycieli dochodzi do 5.000.

W zestawieniu z warunkami egzystencji w obcych środowiskach szkoła polska na obczyźnie ma specjalnie doniosłą rolę. To też ciesząc się, że tyle szkół zbudowanych jest wysiłkiem Polaków zagranicznych powinniśmy okazywać im w tej ofiarnej pracy nad wytworzeniem własnego szkolnictwa — daleko idącą pomoc. Trzeba tu z radością powiedzieć, że w kraju pod tym względem istnieje coraz większe uświadomienie czego najwyraźniejszym dowodem jest rezultat zbiórki, przeprowadzonej w lutym r. b. przez Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, która w efekcie swym przyniosła 340.000 złotych. Najbardziej uznania godnym jest fakt, że efekt tej zbiórki osiągnięty został drogą składek, przeważnie drobnych, groszowych

wśród najszerzych warstw społeczeństwa, które dało tem najlepszy wyraz uczuć braterskich dla rodaków z zagranicy i zrozumienia potrzeby zrobienia największych wysiłków dla ratowania młodego polskiego pokolenia zagranicą przed wynarodowieniem.

Polacy zagranicą w wielu środowiskach, specjalnie emigracyjnych, byli klasą jednowarstwową, był to rolnik polski, robotnik polski, który szedł na ciężki trud, na pionierską pracę wśród obcych, budując im nieraz bogactwa. W drugim, trzecim i czwartym pokoleniu — synowie naszych rolników, naszych robotników, przechodząc przez szkolnictwo zagraniczne, zdobywali szersze kręgi działania, zdobywali wyższe wykształcenie, umożliwiające im uzyskanie poważnych nieraz stanowisk zagranicą. W samych Stanach Zjedn. Am. Półn. mamy kilka tysięcy zorganizowanych inżynierów, lekarzy, dentyistów, adwokatów. Organizacje polskiej młodzieży akademickiej w temże państwie dochodzą do liczby 2.000. Również w wielu innych państwach młodzież polska, gromadząc się do oświaty, idzie naprzód, zdobywając wśród obcych uznanie i jednocześnie zapewniając elementami polskiemu dobre imię zagranicą.

Od niedawna zaobserwować się daje na wszystkich terenach tendencja do rozwoju własnych instytucji gospodarczych, do wiązania współzycia gospodarczego z krajem. Największymi pod tym względem rezultatami pochwalić się mogą Polacy w Czechosłowacji, gdzie szeroko rozgałęzioną sieć organizacji spółdzielczych ogarnia prawie wszystkich tamtejszych Polaków. Inny charakter mają liczne sklepy polskie na terenie Stanów Zjedn. Am. Półn., czy Brazylii. Łącząc się one jednak dla wytworzenia organizacji bardziej mocy, bardziej przystosowanych do ciężkich warunków walki gospodarczej i zapewnienia odpowiedniego rozwoju. Widzimy ostatnio bardzo wyraźne postępy pracy organizacji gospodarczych-rolniczych w Rumunii, na Łotwie i w wielu innych krajach. Ruch ten jest młody, ale rokuje jaknajlepsze widoki powodzenia.

Polacy zagranicą posiadają dość szeroko rozgałęzioną prasę polską, która odgrywa bardzo zaszczytną rolę w utrwalaniu polskości. Ogólna liczba pism polskich, wychodzących zagranicą, przechodzi znacznie setkę. Czytelnictwo gazet i książek polskich wśród Polaków zagranicą jest b. żywe i stały jest głód książki z kraju. Dlatego też najlepszym wyrazem pamięci społeczeństwa o rodakach zagranicą jest gromadzenie i dostarczanie im dobrej, zdrowej literatury polskiej. Dużo pod tym względem organizacje społeczne w kraju już zrobiły, ale niewątpliwie jest to pokryta niewielka zaledwie część zapotrzebowania stale istniejących i na szczęście — stale zwiększających się.

Jak widzimy zatem, Polonja Zagraniczna stanowi wielką liczbę, wielki kapitał sił, posiada własne kościoły, parafie, własną prasę, własne organizacje, własne szkolnictwo. Wszystko to jednak dla utrzymania charakteru szczerze polskiego wymaga ściślejszej łączności, kontaktu i współpracy z krajem. Współpraca ta i kontakt do 1-go Zjazdu Polaków z Zagranicy, do r. 1929, nie przedstawiała się najpomyślniej. Dopiero pierwszy sejm Polonji Zagranicznej stworzył i wysunął na czoło ideologii pracy dwa hasła, które stały się jej podwaliną, hasła, które dają już dziś coraz większe i pełne wielkich nadziei na przyszłość rezultaty. Dwa naczelną hasła 1-go Zjazdu Polaków z Zagranicy — to **hasło konsolidacji żywiołu polskiego zagranicą, stworzenia organizacji centralnych na wszystkich terenach dla zgodnej, harmonijnej i solidarnej** (Ciąg dalszy na stronie 12-ej,

Adelina Korytko-Czapska-Domaniewska

o wspaniałym sukcesie śpiewaczki w Rio de Janeiro, Buenos Aires i wielkich miastach Europy i Ameryki, zawiata wkrótce do Kurytyby, pani Adelina Korytko, wszechświatowej sławy śpiewaczka opery Warszawskiej, z koncertem pieśni polskich.

Pani Adelina Korytko jest śpiewaczką o światowej sławie. Przed rewolucją znajdowała się w Rosji, gdzie ukończywszy konserwatorium muzyczne w Petersburgu, śpiewała partje Fausta w towarzystwie słynnego Chaliapina. Po rewolucji i powrocie do Polski weszła, jako sopran liryczny do Opery Warszawskiej, uzyskując uznanie i sympatię publiczności.

W Ameryce Południowej, specjalnie w Buenos Aires i Rio de Janeiro zachwycała publiczność swym śpiewem.

Obecnie chce odwiedzić Kurytybę, dając tu wspaniały program pieśni, polskich i słowiańskich kompozytorów, nieznanych dotychczas tutejszej publiczności.

Pani A. Korytko towarzyszy w podróży p. Zbigniew Domaniewski, mąż śpiewaczki, znany kompozytor i muzyk, który akompaniuje jej podczas koncertów.

Po otrzymaniu szczegółowych danych i dat co do programu i koncertu nieomieszkanym zawiadomić o tem naszej publiczności.

Pan Marszałek Raczkiewicz w Brazylii.

Jak donosiliśmy w poprzednim numerze „Gazety Polskiej“, Pan Marszałek Raczkiewicz, po kilkugodzinnym pobycie w Ponta Grossa, wyjechał na północno-zachód w kierunku rzeki Ivahy, by zwiedzić tamtejsze osiedla polskie.

Teraz z ust naocznego świadka i uczestnika tej podróży mamy dokładną relację i możemy podzielić się nią z naszymi czytelnikami.

Pan Marszałek Raczkiewicz w poniedziałek, dnia 10 b. m. w towarzystwie: p. p. Vicekonsula T. Cybulskiego, Red. B. Lepeckiego, Dyr. Piotrowskiego, inż. Makomaskiego, gen. S. Strzemieńskiego, kpt. Blazy i W. Paszkowskiego, w dwóch samochodach opuścili Ponta Grossę, kierując się do dorzecza. Po kilkugodzinnym podróży, obfitej w szereg przygód automobilowych, z powodu b. złej drogi po deszczach, około 4 pp. dojechali do miejscowości Rezerwa, gdzie zatrzymali się na krótki wypocinek. Po spożyciu tskromnego posiłku około 5-ej, samochody wyruszyły drogą na Theresine. Wzmagająca się ulewa czyniła drogi do nie przebycia. Dwa doskonałe Fordy, balansowały z boku na bok, zlizwały się w głębokiej rozmiętej glinie, posuwając bardzo wolno naprzód. Wśród ciem-

nej już nocy dotarto do miasteczka Tres Bicos, zatrzymując się w domu polskiego kupca p. Jana Pogorzelskiego. Przyjęci z prawdziwie polską gościnnością, pan Marszałek i Jego Towarzysze podróży musieli zatrzymać się na dłuższy pobyt w domu gościnnych państwa Pogorzelskich. Następnego dnia we wtorek, padał ulewny deszcz tak, że nie mogło być mowy o kontynuowaniu dalszej drogi do Ivahey, tembardziej, że pan Marszałek, mając czas b. ograniczony musiał stosować się do raz wykłniętej marszruty. W środę rano ukazało się słońce. Korzystając z pogody p. Vicekonsul T. Cybulski zorganizował wycieczkę wozami w kierunku Candido de Abreu, t. j. wzdłuż drogi, możliwej w-g, — opinii tamtejszych mieszkańców, do przebycia po deszczu. Mimi usilnych starań nad znalezieniem podwód do Theresiny, żaden z woźniców nie chciał ryzykować na utopienie się w błocie. Wycieczka drogą do Candido de Abreu nie dotarła do miejsca projektowanego. Dotarli zaledwie do miejsc zamieszkańca Indjan, ząd musieli powrócić przed zapadającą nocą. Po przocowaniu jeszcze raz w domu p. Pogorzelskich w czwartek rano wyruszoneo w powrotną drogę do Ponta Grossy,

przybywając do miasta około godziny 10 wieczorem.

W piątek rano Pan Marszałek zwiedził lokale polskich Towarzystw w Ponta Grossie i Szkołę, poczem odbył szereg konferencji z czołowymi działaczami kolonji polskiej.

O godzinie 12 przybył pociągiem z Kurytyby p. Konsul Generalny R. P. Dr. Staniewicz, a o 12.30 Pan Marszałek pocejmował władze miasta i reprezentantów stanowych pożegnalnym obiadem. W obiedzie wzięli udział również prezesi towarzystw polskich.

Po obiedzie, Pan Marszałek udał się na dworzec do pociągu odchodzącego do M. Malletu.

Na dworcu żegnali odjeżdżającego Pana Marszałka wyżsi urzędnicy Municipjum z prefektem i pułkownikiem Cheres na czele, liczne grono osób z kolonji polskiej i publiczności brazylijskiej, oraz honorowa orkiestra, żegnająca fanfaramą odjeżdżającego.

W dalszej drodze do Porto Alegre towarzyszą Panu Marszałkowi P. Konsul Gen. R. P. Dr. R. Staniewicz, p. gen. S. Strzemieński, Red. Lepecki, dyr. Piotrowski, inż. Makomaski a kpt. Blazy, w charakterze przydzielonego oficera aż do granic stanu Rio Grande do Marcelino Ramos.

Pan Marszałek ma zatrzymać się kilka dni w Malecie w celu zwiedzenia tego najstarszego ogniska polskiego, i zapoznania się z dorobkiem zamieszkałych tam rodaków.

O dalszej drodze P. Marszałka napiszemy po otrzymaniu nowych danych od naszych korespondentów.

— **Pan Marszałek Raczkiewicz**, opuszczając granice Stanu Paraná nadesłał pod adresem Interwencji pismo, w którym, dziękując władzom i ludności brazylijskiej za serdeczne przyjęcie, życzy pomyślności w dalszym ich rozwoju.

Oslabienia wogóle NUSCESOLA F. M.
Casa da Homeopathia
Praça Osorio 87 — KURYTYBA
328-32-st-1

Chata za wsią.

Związek Amatorów Sceny, znany chlubnie z swej działalności na polu krzewienia kultu żywego słowa polskiego, po udanym wystawieniu Daru Foranka, zabiera się obecnie do pracy nad wystawieniem nowej sztuki: Melodramatu ludowego p. t. „Chata za Wsią“. W realizacji „Chaty za Wsią“ weźmie udział cały ZAS. przy pomocy znanego chóru kościelnego, szkolnego pod kierownictwem p. Heleny Skalskiej. Kierownictwo i reżyserja „Chaty za wsią“ spoczywa w rękach p. Tadeusza Morozowicza, ilustracja muzyczna pod batutą prof. Jackowskiego, część dekoracyjną opracowuje p. Janusz Ficiński. Wystawienie „Chaty za Wsią“ oczekiwane jest z ogromnym zainteresowaniem przez szerokie masy miłośników sceny i spotka się napewno z serdecznym przyjęciem.

Podróż p. Konsula Gen. R. P.

Towarzysząc p. Marszałkowi Raczkiewiczowi w podróży do Rio Grande do Sul, w dniu 14 b. m. wyjechał z Kurytyby p. Konsul Generalny R. P. Dr. R. Staniewicz do Ponta Grossy. Po południu tegoż dnia Pan Marszałek i p. Konsul Gen. odjechali do M. Mallet. W podróży p. Marszałkowi, prócz Red. Lepeckiego i p. Adama Piotrowskiego towarzyszy p. Generał Stefan Strzemieński i inż. T. Makomaski. Powrót p. Konsula nastąpi przypuszczalnie w dn. 25 b. m.

UWAGA! UWAGA!
Lustra i szkła we wszystkich gatunkach, możecie nabyć po cenach **bezkonkurencyjnych** tylko w znanej fabryce luster **Salomona Guelmanna**
ul 24 de Maio 44
Wszelkie rozmiary, formaty i grubości jest jedyną która wykonyuje na zamówienie wszelkie prace wchodzące w zakres fabrykacji szkła i luster, jak: odznaczanie wzorów na szkło, wyrzynanie matowanie i wszelkie inne reformy.

„IMPERIAL PILSEN“ z Atlantyki jest zawsze to same

Nowy podział Azji.

W czasie gdy rasy zachodnie, parają się z niezliczonymi trudnościami, których początek należy szukać w gigantycznej walce, stoczony na krwawiących się polach Francji, Wschód przebudzony hukem armat rozbrzmiewającym na tysiącach pobożniach Europy, coraz śmiejel wypisuje na swym sztandarze hasło: «Azja, dla Azjatów». Wyspiarstwo państwo Japońskie gdzie nadmiar ludności stał się wprost klęską, nie odrzucając na skład swój starożytnej kultury, przejął się duchem polityki pruskiej i w dwuletniej walce, którą z grzeczności dla Ligi Narodów nazywano «konfliktem», dokonało nowego podziału Azji. Ołbrzymie Cesarstwo Chińskie, które bynajmniej nie stanowiło jednolitej, etnograficznej całości, zaraz po wprowadzeniu na europejską miarę, niestosowną dla umysłowości azjatyckiej, republiki, zaczęło trzeszczyć i rozpadać się na kilka państw, stając się łupem ambitnych marszałków i generałów nauzonych przez europejskich mistrzów taktyki wojennej i... bezwzględności. Japonia skorzystała z zamieszania i rzuciła się na wijące się w konwulsjach olbrzyma. Naprzeciwko Liga Narodów starała się pośredniczyć w tym konflikcie. Złoci dżentelmeni japońscy, ubrani poprawnie w czarne surduty, uśmiechając się łagodnie, nie robili sobie nic z rad i zadań, europejskiego aeropagu w Genewie, dowodząc że przecież maksyma: Siła przedprawem rządzi i będzie rządziła światem. Gdy grzeczne nalegania Rady Ligi Narodów, zaczęły dokuczać dyplomatom mikada, zabrali się pięknego poranku z Genewy, a bezsilna Europa zdaląca tylko obserwowała zwycięski pochód wojska państwa Wschodzącego

Słońca, stworzenie nowego państwa Mandżuku i coraz dalej sięgające zagony japońskiej armii, w głąb Chin. Obecnie dochodzi nas wieść o zawieszaniu broni, na bardzo ostrych warunkach dla Chin.

Godzina hegemonii Japonii w Azji wybiła i obecnie dawne Niebieskie Cesarstwo, podzielone na kilka państw, znajduje się w orbicie Japonii, która ma otwarte pole do kolonizowania olbrzymich pustych przestrzeni Mandżurji, gdzie również będzie się mogła zaopatrywać w potrzebne surowce, dla swego coraz potężnie rozwijającego się przemysłu.

Naturalnie że jest to pierwszy okres walki, gdyż obecnie zetrze się kultura, na pół z europeizowanej, czy też zamerykanizowanej Japonii, z kilka tysięcy lat liczącą kulturą chińską, równoczesną kulturą faraonów egipskich, czego nie można zupełnie lekceważyć, gdyż nie zawsze bagnety i działa zwyciężają. W każdym razie, możemy być pewni, że kończy się gwałtownie epoka rządów europejskich w Azji i że przebudzenie przykładem zwycięskiej Japonii i hindusi ananicy i kochinchińczycy, odeszła jedni po drugich swych nieproszonych mistrzów, o bladej cerze do Europy, nie zapomniawszy wypisać na ich skórze, certyfikatu wdzięczności, za nauczanie taktyki europejskiej i dokładnego używania karabinów maszynowych. Biednym białym pozostanie rola grzecznego kupca, który za dobre pieniądze, będzie mógł kupować, sfalszowane czasami skrupy przepięknej porcelany, lub posażki Budy. Jedno jest tylko pytanie, które powstaje w naszym umyśle jakim będzie sparafrazowane hasło Monroego: Azja dla Azjatów, czy też Azja dla Japończyków.

Wieści z S. Paulo.

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylji“ w São Paulo, pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO, Caixa Postal 2295.

Stanowisko Interwentora

«Correio da Manhã» donosi, że Prezydent G. Vargas, w najbliższym czasie ukończy szereg konferencji z politykami Stanu S. Paulo i wyznaczy następcę na miejsce gen. Waldemiro Lima, dotychczasowego Interwentora Stanu. Jako ewentualnych kandydatów podaje się nazwiska pp: Salles de Oliveira, Benedita Montenegro i Caulidi Campos.

Wysadzenie wraku w powietrze

Przed czterema laty uwiózł niemiecki statek towarowy, u wejścia do portu w Santos na moliźnie. Po zabranii części, mogących służyć jeszcze do budowy nowego okrętu, wysadzono dynamitem resztki parowca w powietrze, który zagrażał żegludze w ciemne noce i mgliste dni.

TŁOMACZ PRZYSIĘGŁY MIGUEL OCOUGNE

Wykonuje wszelkiego rodzaju tłumaczenia we wszystkich językach. Dzięki swym rozległym stosunkom może udzielać jak najpewniejsze porady i załatwiać w jak najkrótszym czasie dokumenty, mianowicie: certyfikaty, paszporty, naturalizacje (obywatelstwo brazylijskie), Chamadas (karty wezwania) i t. p.

BIURO OTWARTE OD GODZINY 8-ej do 6-ej wieczór.

SÃO PAULO-Rua 15 de Novembro, 32 s/loja
Telefon 2-6393. SPH-31-34

Uwięzienie dziennikarza

Znani dziennikarze S. Paulosecy Asis Chateaubriand i Menotti del Piccha zostali uwięzieni.

Wybory dodatkowe

W dniu 11 b. m. odbyły się dodatkowe wybory w Sekcjach, których wyniki były anulowane przez Najwyższy Trybunał Administracyjny. Prawdopodobnie z powodu ulewnej deszczu i pewnością, że dodatkowe wybory pozostaną bez wpływu na całość, frekwencja była dość słabą.

Skutki przedwczesnej eksplozji

W kamieniołomie w Cayceras eksplodował zbyt wcześnie nabój dynamitu. Robotnicy João Leandro i Antonio Satyro, wedle obrachunku mieli dość czasu by schronić się przed oczekiwana eksplozją. Gdy założono jednak nabój, lont spalił się niezwykle prędko, nastąpiła eksplozja i obaj robotnicy z stali ciężko poranieni odłamkami ka niemi. Po udzieleniu im pierwszej pomocy, zostali odwiezieni obaj do szpitala.

Powrót wygnańca politycznego

Dnia 11 bm. powrócił, znajdujący się na wygnaniu w Lisbonie, znany polityk paulistański dr. Francisco Morato.

Zdziczenie obyczajów

Niejaki Olavo Barkosa zirykował na 12 letniego sprzedawcę dzienników, który przypatrzył się gdy ten naprawiał pneumatykę od automobilu. Niewiele namyslał się grubianin kopnął kilkakrotnie chłopca. Ten uciekając powiedział mu kilka dosadnych, ulicznych epitetów. Olavo puścił się za uciekającym ulicznikiem i nie mogąc go dogonić rzucił za uciekającym sztylet. Chłopak ugodzony ostrzem w plecy upadł ciężko zraniony. Na krzyk ofiary przybiegło kilku urzędników policji, którzy uwięzili brutalną, a małego ranęgo odwieźli na kurację do szpitala.

Przytomność umysłu konduktora pociągu przeszkodziła straszliwej katastrofie

Pospieszny pociąg P. 30 opuścił w przeszłą niedzielę o 8 14 stację Cajuru' zdzając do S. Simão. Na lokomotywie znajdowali się: maszynista José Manoel Alves i palacz Zepherino Cardoso. Z blachych powodów, przystop między nimi do kłótni, która wkrótce przemieniła się w bitkę, w czasie kiedy obaj spadli z lokomotywy. Pociąg, pozbawiony kierownictwo wpadł na stację Santos Dumont i ku ogólnemu przerażeniu przebiegał przez szynnicę, nie zatrzymując się zupełnie. Podróżni przerażeni rzucili się do okien, wszczęła się panika, ciągnięto za linę ratunkową, ale bez żadnego skutku.

Konduktor pociągu, rozumiejąc że na maszynie dzieje się coś anormalnego, otworzył rurę powietrzną i zatrzymał pociąg.

Gdyby konduktor nie był zachował zimnej krwi, byłaby się zdarzyła straszna katastrofa, gdyż z przeciwnej strony, na tym samym torze nadchodził pociąg pospieszny z Campinas, w którym znajdowało się bardzo wielu podróżnych. Po upływie dłuższego czasu obaj walczący zawili się w Santos Dumont. Maszynista wyszedł cało z wypadku, a palacz odniósł lekką ranę. Dyrekcja kolei Mogyana, wszczęła przeciw obu niesumiebnym pracownikom, dochodzenie karne.

Przewła owocowe szczepione i zaaklimatyzowane. Jaja kur Czystej Rasy.

Sadzonki znanych pomarańcz Pera Natal, Baines, Selecta, Lima i innych; Mandarynkowe, Cytrynowe, Sliwowe, Grusze, Brzoskwinie, Jabłonki, Kaki. Jaja Legorn białych i popielatych oraz olbrzymów z Jersey. Miejscowość: ostatnia kwadra na przedłużeniu Avenidy Iguassu, gdzie widnieje tablica z napisem „Arvores fructíferas”, A. Destelani (odległość 300 metrów od tramwaju) 34.

Zawsze skuteczne!

PRZECIWI:
Kaszlowi
Bronchitowi
Przeziębieniom
jako najlepsze lekarstwo tylko
Xarope
Sta Therezinha
Nie zapomnijcie
zapatrzeć się w nie!!
Przedstawiciel [Alcides Lins
Caixa 20 — KURTYBA
323-32-39

Ze Świata.

Pierwsza profesorka w Turcji

Po raz pierwszy w nowej republice tureckiej kobieta zdołała uzyskać samodzielne stanowisko w szkolnictwie. Młoda Tezer Hanum, dyplomowana absolwentka uniwersytetu w Stambule, została mianowana profesorką liceum męskiego.

Węgry — Sobieskiemu

W mieście Gyor umieszczona będzie wmurowana tablica pamiątkowa dla uczczenia zwycięstwa króla Jana Sobieskiego nad Turkami i oswobodzenia Gyor.

Tylko znawcy zaświadcza,

że przyjemne palenie papierosów, jest wtedy, gdy używa się higieniczne i nieszkodliwe

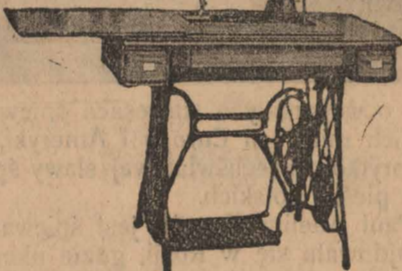
TUTKI PAPIEROSOWE

które oczyszczają nikotynę przez natoloną watę w środku tutki. Cena za 100 sztuk tutek tylko 600 reisów, za tysiąc 4\$500, a z przesyłką do innego miasta 6\$000
Maszyna do robienia papierosów 1\$000
Sto książeczek papierkich do robienia papierosów 12\$000.

MAURICIO STADLER

PIERWSZA FABRYKA TUTEK PAPIEROSOWYCH
RUA S. CAETANO, 208 — SÃO PAULO, Cap.
POTRZEBUJEMY AGENTÓW I PRZEDSTAWICIELI.

Kto chce mieć dobrą i tanią, używaną, prawie nową MASZYNĘ DO SZYCIA

Casa ADÃO

Właściciel A. Bocewicz
Rua Conselheiro Ramalho 274
(Róg Avenida Brigadeiro Luiz Antonio)
Tramwaje 3, 5, 30, 40 i 47. Telefon 7-6191
SÃO PAULO

Duży wybór maszyn do szycia do użytku domowego, jako też przemysłu, używane po cenach niskich; ręczne od 45\$ i nożne od 125\$ i wyżej, Singera i innych najlepszej marki fabryk. Nowe maszyny Singera dajemy na spłaty miejscowym. Pozamiejscowym odbiorcom wysyłamy bez doliczania opakowania i dostawy do kolei. Na żądanie wysyłamy katalogi maszyn.

VILLA ZELINA

Na przedmieściu São Paulo w miejscowości zamieszkałej przez Polaków

Loty do sprzedania

na długoterminowe spłaty, na których też możemy dla kupującego pobudować dom. Cena spłaty nie wynosi cen dzierżawienia domu.

Spłata miesięczna loty 40\$000 od której nie liczymy procentów.
Spłata miesięczna domu 40\$000.

Miejscowość sucha, zdrowa, wysoko położona, blisko stacji kolejowej Ipiranga, tramwaj, elektryczność itd.

Czyste dokumenty własności.

Po bliższe informacje prosimy zgłaszać się do:
CARLOS KORKISCHKO
w dniu powszednie od godz. 12 do 4-tej na:
Praça Antonio Prado 3 sobr. (naprzeciw City Bank)
zaś w dni świąteczne i niedziele na miejscu:
Avenida Zelina 33, Tramwaj 32 Villa Prudente.

Właściciel ziemi **CLAUDIO MONTEIRO SOARES.**

Wczoraj, obaj panowie udali się w drogę powrotną do S. Paulo, znowu nie wyjawiając nic, zrozpaczonej tam niezwykle milczeniem dziennikarskiej braci.

W sprawie kryzysu na stanowiska kierowniczym Stronnictwa Republikańskiego, ucihło raptem wszystko, lecz zdaje się, że nie może przyjść do stanowczego i decydującego porozumienia w tej sprawie. Kraży pogłoska, że oczekuje się jedynie na przybycie byłego prezydenta Stanu i przewodcy stronnictwa dra A'ti na Arantesa, który ma powrócić wkrótce z Europy i że myśli się o trójmowiacie kierownictwem złożonym z p. p. Lacerda Franco Altina Arantes, i Paula Salles.

Pilawa.

Zabezpiecza przed kradzieżą i włamaniem

GUARDA NOCTURNA PARTICULAR de CURITYBA

Biuro: Largo 19 de Dezembro, 65. — Telefon, 647.
300-30-42

Położenie Polityczne Brazylji

Bawiący w Rio Grande do Sul, interwentor Stanu Pernambuco, p. Lima Cavalcanti nie wychodzi prawie z hotelu, gdyż zdrowie jego pozostawia wiele do życzenia. Pomimo tego, stan jego pozwala mu na konferowanie bardzo gorliwie ze swym kolegą, generałem Flóres da Cunha. Dziennikarze, którzy dokuczają

dostojnemu gościowi według swego przebrzydłego zwyczaju, nie wskórali jednak wiele. Pan Lima Cavalcanti, wydzielał im bardzo umiarkowane «skrzydlate słówka» a o piękającej kwestji, załatwienia obsadzenia interwentorji w S. Paulo, wyraził się jak wszyscy przyciśnięci do muru politycy, że pan Getulio Vargas załatwi palącą kwestję wkrótce i ku ogólnemu zadowoleniu.

Jednemu tylko przedstawicielowi, prorządowego dziennika «A Federação» udało się wydobyc z pana interwentora Pernambuco, nieco danych, o celach jego zagadkowej podróży. Pracuje on mianowicie, nad założeniem stronnictwa, które obejmowałoby, wszystkie elementy rewolucyjne. Nie chodzi tu bynajmniej o jakiś front jednolity, lecz o to by wszystkie stronnictwa rewolucyjne, w pojedynych stanach, miały w ważniejszych sprawach jeden punkt widzenia, i postępowały w przyszłej Konstytucji po jednej wytycznej.

W Rio de Janeiro, szef Rządu Tymczasowego, odbywa ustawicznie konferencję z przewodcami różnych stronnictw paulistańskich, w sprawie obsadzenia stanowiska interwentora. W tych dniach, pan Getulio Vargas przyjął prezydenta Accão Nacional Stronnictwa Republikańskiego oraz wybranego deputowanego do Konstytucji, pana Abelarda Vargueira Cesara i prezydenta Paulistańskiego Związku Handlowego Cintra Gordinha.

ADMUNDO DAS CASEMIRAS

DOKĄD TAK SPIESZYSZ ?

ul. 15 de Novembro, 129 — KURTYBA

gdzie można otrzymać najlepsze materiały we wszystkich najmniejszych deseniach po cenach ŚMIESZNIE NISKICH.

UWAGA: P.P. krawcy korzystają ze specjalnych ustępstw.

320-32-39

Czy odwiedziliście już sklep „A DELICIOSA“?

PRZY ULICY QUINZE DE NOVEMBRO NR. 72

Wieści z całej Brazylii

Nowy Ambasador Argentyński

RIO DE JANEIRO. — Okrętem «Alcantara» przybywa do Rio, Dr. Ramon J. Carcano, nowy ambasador argentyński przy rządzie Brazylii. Nowy ambasador oświadczył, że jego zadaniem będzie oswobodzenie szeregów kwestji żywothnych dla obu krajów, a przede wszystkim załatwienie traktatów handlowych.

Powrót z Konferencji Ekonomicznej

RIO DE JANEIRO. — Okrętem «Highland Princess» powrócił do Rio, z konferencji Ekonomicznej w Londynie i Waszyngtonie, dr. Hektor F. de Carvalho, członek delegacji brazylijskiej na powyższą konferencję. Dr. Carvalho wyraża zadowolenie z wyników konferencji i korzyści uzyskanych przez delegację brazylijską.

Wyjazd Prezydenta G. Vargasa

RIO DE JANEIRO. — Jak donosi dziennik «Estado de Minas» prezydent rządu prowizorycznego Brazylii, Sr. Getulio Vargas, dla przeprowadzenia radykalnej kuracji swej małżonki wyjedzie do Niemiec. Pogłoska ta nie jest pewna, ale wszelkie dane wskazują na spełnienie się tej zapowiedzi. Prezydent skorzysta z okazji by mógł wypocząć, a przez czas jego nieobecności kierownictwo rządu obejmie p. Osvaldo Aranha. Data wyjazdu do tej pory nie została ustalona i zależy od wizyty gen. Justo, prezydenta Argentyny.

Szybownictwo

RIO DE JANEIRO. — Major Antoni Gueddes Moniz, który poświęca się specjalnie studjom nad lotnictwem bezmotorowym, konstruował szybkoiec dwuosobowy z przeznaczeniem go dla szkoły lotniczej. Aparat został zbudowany w zakładach na wyspie do Vianna. Konstruktor, odbył szereg prób w obecności Ministra lotnictwa gen. Dutra, z doskonałym wynikiem.

Materiał kolejowy dla Brazylii

Donoszą z Nowego Yorku, że słynna firma «U. S. Corporation» otrzymała z Brazylii największe zamówienie, jakie otrzymała w ostatnich latach. Zakłady hutnicze i stalownie «United Steel Corporation», mają dostarczyć dla Brazylii 40.000 ton szyn i żelaza kolejowego.

Wyjazd Dowódcy Okręgu

MANAOS (Amazonas) — Generał Almeida de Moura, komendant 8-go okręgu wojskowego, opuścił Manaos, żegnany z żalem przez mieszkańców. Prasa tamtejsza podnosi wysoko zasługi generała nad rozwojem miasta. Generał wydał specjalny rozkaz pożegnalny i udzielił żołnierzom jedniowego wypoczynku.

Zamknięcie Wystawy

BAHIA. — Donoszą o zamknięciu wystawy hodowlanej. Interwenter Juracy Magalhães, wyprawił pożegnalne «churascos» dla wystawców. Wiele osób do stało premie, za wspaniałe okazy bydła rogatego i owiec.

Rio Grande do Sul

Przybycie Interwentora stanu Bahia.

PORTO ALEGRE. — Przybył tu interwenter stanu Bahia, sr. Lima Cavalcanti, z wizytą do gen. Flores da Cunha. W rozmowie z dziennikarzami oświadczył, iż nie przyjechał w żadnej misji politycznej, tylko wyłącznie w celu odwiedzenia przyjaciela. Przy okazji załącza pozdrowienie od mieszkańców Stanu Bahia dla Riograndeńczyków, i podziękowanie za pracę ich nad uspokojeniem i uzdrowieniem stosunków gospodarczych. Marzeniem z zamiar traktowania zawarcia ściślejszych stosunków handlowych między dwoma stanami.

Najciekawsze jest to, że osobiście nie znając gen. Flores da Cunha, wyraził się o nim z najwyższym szacunkiem i uznaniem i oświadczył, że cały stan Bahia jest równie przychylnie nastawiony do działalności interwentora Rio Grande do Sul.

«Chcę go zaprosić, by przybył do Pernambuco — oświadczył sr. Cavalcanti — i jestem przekonany, że ludność stanu Bahia przyjmie go z największym entuzjazmem».

PORTO ALEGRE. — Interwenter Cavalcanti oświadczył, że z okazji zwołania Konstytuancy, wystąpi z propozycją zorganizowania największej partii Narodowej, jednoczącej wszystkie elementy twórcze. Wszyscy politycy ery rewolucyjnej powinni stanąć ramię przy ramieniu nad budową nowej Brazylii.

Sr. Juarez Tavora w Porto Alegre

PORTO ALEGRE. — Interwenter Cavalcanti otrzymał telegram od p. Juarez Tavora, wiadomą p. Juarez Tavora, zaświadczający o jego podróży do Porto Alegre i załączający pozdrowienia dla generała Flores da Cunha.

Nowa Policja w Porto Alegre

PORTO ALEGRE. — Donoszą o przygotowaniu dla zorganizowania specjalnej policji, podobnej do specjalnej służby policyjnej, istniejącej już w Rio de Janeiro. Oddział ten składałby się ze 100 ludzi, pod dowództwem Komisarza, specjalnie wyznaczonego przez Rząd stanowy.

Zaburzenia w Palmeiras

W ubiegłym tygodniu doniosły pisma o zaburzeniach jakie miały w mieście Palmeiras, w Stanie Rio Grande do Sul, przyczem komentowano je, jako wypadki poprzedzające jakieś poważniejsze konflikty na tle politycznym. Dziś możemy podzielić się z czytelnikami wiadomością o tej możności powiedzieć, tragedji nieporozumień, która kosztowała życie 6 ofiar.

Zajście miało miejsce na balu, w miejscowości Frederico Westphalen, odległej od 10 klm. od Palmeiras, odbywającym się z racji otwarcia w tej miejscowości nowej szkoły. Uczestnicy balu z powodów do tej pory nieznanych rozpoczęli małą sprzeczkę, która wkrótce zamieniła się w kłótnię. W pewnym momencie niejaki Alcides Simonet wpadł w szal i wydobywszy rewolwer oddał strzał do Nicanora Florencio, kładąc go trupem. Nie kończąc na tem zastrzelił jeszcze, matkę powyższego. Ogarnięci panicznym strachem goście rozpoczęli ucieczkę z sali balowej, ścigani strzałami. Po pierwszej serji strzałów zebrani rozprzeczli się opuszczając miejsce wypadku. W kilkanaście minut później do sali, gdzie pozostało kilka osób, krewnych zabitego Nicanora wszedł Konstany Sabel w towarzysztwie dwu synów i strzelił dwukrotnie do Pedro Florencio, brata zamordowanego Nicanora. Oburzeni świadkowie wydobyli rewolwery i rozpoczęli się ogólnie strzelanina na cślep, w wyniku której 6 osób straciło życie i sześć innych zostało ciężko rannych. Policja prowadzi energicznie dochodzenie z tej sprawy.

Kandydat do prezydencji konstytucyjnej stanu Rio Grande do Sul

Wieści o postawieniu kandydata generała Flores da Cunha, jako kandydata na przyszłego prezydenta konstytucyjnego Stanu, nabierają coraz więcej wartości pozytywnej, gdyż od bywają się manifestacje urządzone za kandydaturą generała przez szefów politycznych riograndeńskich z centrum, z północy i powiatów pogranicznych stanu. W każdym razie, zdaje się, że obecny interwenter obchodzi przy swem oświadczeniu iż nie przyjmie kandydatury, lecz natomiast ze swej strony będzie popierał kandydaturę ministru Oswaldo Aranha, na konstytucyjnego stanu Rio Grande do Sul.

Wystawa drobiu w Tupaceretan

Towarzystwo Hodowli Drobiu w Tupaceretan, czyni gorliwe przygotowania do otwarcia Pierwszej Wystawy Drobiu Domowego, mającej się odbyć w miejscowości, w najbliższym czasie.

Pierwsza Wystawa Riograndeńska kukurydzy

W obecności pana interwentora, została otwarta w Porto Alegre, dn. 10-go b.m. pierwsza Wystawa Riograndeńska Kukurydzy. Oprócz mówcy oficjalnego, przemawiał również p. Flores da Cunha, który stwierdził, że Rząd jego jest silnie zainteresowany, w popieraniu i hodowli bydła. Pan generał zapowiedział, że Rząd stanowy zakupi wszystkie nasiona selekcyjowane, znajdujące się na wystawie, celem rozdania ich między rolników riograndeńskich. W ten sposób można się spodziewać, że uprawa kukurydzy w Stanie Rio Grande do Sul, poczyni w przeciągu trzech lat znaczne postępy.

Skład mebli każdego typu

215 PRACA TIRADENTES 215

Sprzedajemy i udzielamy dogodnych warunków spłat.
JEŻELI CHCESZ KUPIĆ PIĘRSIONEK ALBO OBRACZKI ŚLUBNE, ZWRÓĆ SIĘ DO
Jedynego Polskiego Zakładu Jubilersko-złotniczego
KAZIMIERZA WOJNAROWSKIEGO
RUABARÃO DO RIO BRANCO, 338
Wszelkie reperacje uskutecznią się z gwarancją

Cia. Territorial „CAJURU“

LOTY NA SPŁATY OD 12\$000 NA NAJPIĘKNIEJSZYM PRZEDMIĘCIU KURTYBY, 2.880 METRÓW OD STACJI KOLEJOWEJ.
416 RUA 15 DE NOVEMBRO 416

Lustra, szlifowane szkła do mebli i okien

Najtaniej kupić można tylko w

Udraçaria „Utraux“

Reinaldo v. Osten

— 254 Rua Marechal Deodoro 254 —
telefon 1-3-3-5 — Kurytyba

Odnowianie ubrań, farbowanie na do wolne kolory.

PRALNIA I FARBARNIA CHEMICZNA

Tinturaria Romania

Rua Cruz Machado 36

Zawsze na składzie wybór ubiorów nowych i używanych po najniższych cenach

PENJONAT POLSKI

Fr. Stępniewskiej, gdzie można tanio, dobrze i wygodnie zamieszkać.

Rua Aquidaban, 275 — Kurytyba

CAFÉ ALHAMBRA

Rua 15 de Novembro, 361

est miejscem najbardziej uczęszczanym przez członków Kolonii Polskiej w Kurytybie.

Jak przyspieszyć o trzy lata kurs studjów gimnazjalnych w gimnazjum

NOVO ATENEU

RUU AQUIDABAN Nr. 278

Przyjmujemy na wolny kurs, który uprawnia do zapisów na Uniwersytet, po upływie trzech lat.

KLASY DZienne I WIECZOROWE

Informacje w Sekretarjacie między godz 8—12 rano.

CAFÉ RIO BRANCO

RUA 15 DE NOVEMBRO

Miejsce zebrań elity Kolonii Polskiej. Jedynie miejsce w Kurytybie, gdzie przy dźwiękach doborowej orkiestry można przyjemnie spędzić czas.

Bufoet zaopatrzony w doskonałe trunki i zakąski.

Kooperatywa producentów smalcu

W miejscowości Dois Lageados, w piątym okręgu Guapore, została założona Kooperatywa Producentów Smalcu. Kooperatywa, której kapitał zakładowy wynosi 1000 kontów, rozpocznie w najbliższym czasie swą działalność a co wyjdzie niejako na korzyść członków, lecz również da dobry przykład kolonistom z innych municypjów, by się własnym inicjatywami łączyli w związki zawodowe, dla obrony własnej.

Towarzystwo to będzie przebrało swe wyroby we fabryce, należącej ongiś do firmy Soccol Seganfredo e Cia., która właśnie została nabyta, dla użytku nowej kooperatywy.

Kurytyba.

Inspekcja Rolniczo-Weterynaryjna w Ponta Grossie.

Według ostatnich wieści, dzięki staraniom p. interwenta Manoela Ribassa, ma być założony w Ponta Grossie nowy urząd Inspekcji Rolniczo-Weterynaryjnej. Kierownictwo tej nowej placówki, ma być powierzony drowi Charles Conreur, dyrektorowi Instytutu Fazenda Modelo de Criação. P. Conreur wyjechał, zawiązany telegraficznie do S. Paulo, by konferować w tej sprawie, z inspektorem ministerjum Rolnictwa, p. Landulfem Almeida.

Pożar

Dn. 13-go, w nocy spalił się drewniany budynek, własności p. Marji Bertagnoli, położony na przedłużeniu ul. 5 de Maio. Powodem pożaru, była nieostrożność żołnierza policji Manoela Pedra, który zamieszkiwał wzmiankowaną realność wraz ze swą małżonką i sześciorgiem dzieci. Dom który spłonął doszczętnie, nie był asekurowany.

Uczczenie pierwszej rocznicy śmierci Santos Dumonta.

Dn. 16-go lipca, w pierwszą rocznicę śmierci Santos Dumonta, odbyło się wmurowanie, staraniem Aero Klubu Parańskiego, tablicy pamiątkowej, na placu znajdującym się naprzeciw eksterminatu gimnazjum parańskiego. Zebrali się całem uczczeni pamięci słynnego lotnika, członkowie aeroklubu, ich rodziny, przedstawiciele władz i prasy oraz bardzo wiele ludności. Przemawiał dr. Octavio Sá Barreto. W czasie uroczystości unosiły się nad placem różne płatowce należące do pułku lotniczego i Aero Lloyd Ignassu.

Linja kolejowa Jacarezinho-Cambará

Dn. 15-go odbył się w Cambará wiec, w którym brała udział prawie cała ludność Cambará, oświadczając się przeciw budowie linii drogi żelaznej z Jacarezinho do Ourinhos, a żądając połączenia Cambará z Jacarezinho. Przemawiało wielu mówców. Porządek publiczny nie został zupełnie zakłócony.

LIVRARIA MUNDIAL

RUA 15 DE NOVEMBRO, 240

Curytyba — Parana

Z zakładami graficznymi i pierwszorzędnym składem papieru, jest najpierwszą w Paranie. Posiada po cenach specjalnych dla kupców na prowincji i szkół, najbardziej kompletny wybór książek szkolnych i artykułów dla szkół.

Chiromancja !! **Daktyloskopia !!**

U PROFESORA EDÚ

Sposoby wzbudzania sympatii. Autosugestia. Przeszłość. Prądy dodatnie i ujemne.

Porady codzienne od godz. 9 do 12 i od 2 pp. do 6 pp.
ul. 15 de Novembro, 18, 1-e piętro — KURYTYBA.

318-32-35

W ziryto-
zedawce
atrywał
neuma-
Wiewiele
kopnął
n ucie-
ka do-
tów. O-
ajającym
go do-
m szty-
ostrzem
aniony.
gło kil-
który
go ran-
do szpi-
duktora
na
le
0 opu-
o S 14
o S. Si-
jdowali
oel Al-
ardoso.
rzysz o
która
y bitkę,
li z lo-
awiony
stację
blanemu
szy-
jąc się
nie rzu-
ęła się
ratun-
utku.
miejąc
nie coś
rę po-
ar.
był za-
był się
astrofa,
ny, na
chodził
opinas,
bardzo
plywie
alczący
mont.
z wy-
lekkę
gyana,
umien-
dzenie
aklimaty-
sy.
a Natal,
andaryn-
e, Brzo-
n białych
Jersey.
zedruze
e tablica
Destela-
zaju) 34.
tylko
ha
!!
ins
-32-39
Turcji
nowej
zdolała
owisko
er Ha-
wentka
została
liceum
czona
a pa-
wycię-
gonad
Gyor.

PRAWIE DARMO!!!

Gotowe ubrania od 45\$000
Ubrania na miarę.

Zakład krawiecki i skład ubrań
gotowych
Praca Dr. Generoso Marques, 38
RUA: Ulica Riachuelo, 234

FABRYKA OBUWIA

A T A B
MIGUEL S. ATAB

Travessa Oliveira Bello, Nr. 17
Curityba — Paraná

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się!

Café Cury

PALENIE I MIELENIE
KAWY.

Fortunato Leite Dias de
Paiva

Telefon N° 1179. — Adres
dla telegramów: «TYBA»,
Rua Comendador Arau-
jo Nr. 107.

Curityba Paraná

Uterogenol
Doskonałe lekarstwo na doleg-
łości macicy i brak miesiączki

CUKIERINA POLSKA

„GLORIA“

Braci Oldakowskich

Avenida João Pessoa, 79 — Kurytyba
Dobrowe ciasteczka, przekąski, kawa,
czekolada, mleko, herbata, przeróżne
napoje krajowe i zagraniczne i t. d.
W każdy wieczór KONCERT!!!

Ze świata

Potężna manifestacja Polaków-katolików w Czeskim Cieszynie.

MORAWSKA OSTRAWA. — W Czeskim Cieszynie odbyła się wielka uroczystość z okazji 50 letniego jubileuszu Związku śląskich katolików, najsilniejszego liczebnie stronnictwa, należącego do polskiego komitetu między-parlamentarnego w Czechosłowacji.

Uroczystości przekształciły się w potężną, dawno w Cieszynie nie widzianą manifestację religijną i narodową około 10.000 polskich katolików.

Po mszy polowej przed kościołem parafialnym ruszył wielotysięczny tłum w imponującym pochodzie ulcami miasta do parku, gdzie odbyło się walne zebranie.

Prezes Związku dr. Wolf przemawiając wyraził żal z powodu przesładowania polskich katoli-

ków przez wrogów porozumienia czechosłowacko-polskiego, przytaczając jako świeży tego dowód fakt obsadzenia probostwa cierlickiego przez proboszcza na rodowości czeskiej i wezwał ludność do wytrwania w dalszej obronie swego dorobku.

Zebrani przyjęli następnie rezolucję, stwierdzając, że polska ludność katolicka w Czechosłowacji była i zostanie wierna ideałom wiary i narodowości przy zachowaniu lojalności dla państwa. Zgromadzeni domagają się ustanowienia swoich praw, protestując przeciwko wszelkim aktom uposzczenia Polaków, domagając się zaprzestania walki ze szkołą polską i respektowania praw polskich katolików w dziedzinie Kościoła.

W Rosji wozic trzeba ze sobą żywność na urlop.

Komisariat żywnościowy w Moskwie ogłosił rozporządzenie, które dowodzi poważnych trudności aprowizacyjnych w Rosji sowieckiej.

Według tego projektu wszyscy urzędnicy i robotnicy sowieccy, wyjeżdżający na urlopy do

innych miast powinni zabrać ze sobą żywność na cały czas pobytu w danej miejscowości, gdyż na miejscu żywność z miejscowych zapasów nie będzie wydawana.

Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 1 czerwca.

Personalija Hitlera, podane przez niego samego.

Z Berlina donoszą: Wydany przez biuro Reichstagu podręcznik dla nowowybranego parlamentu Rzeszy niemieckiej zawiera po raz pierwszy wśród fotografii i personalij nazwisko Adolfa Hitlera, jako posła do Reichstagu. Kanclerz Rzeszy w następujący sposób sformułował sam podstawowe daty, dotyczące jego osoby.

«Urodzony 20 kwietnia 1889 w Braunau nad Innem. Wyznanie katolickie. Uczęszczał do szkoły powszechnej i realnej.

Rewolwery i bomby argumentem wyborczym w Meksyku

Obecna kampanja wyborcza dla wyboru prezydenta republiki odbywa się wśród niezwykle podnieconej atmosfery. Na porządku dziennym są starcia między zwalczającymi się obozami politycznymi, albowiem główny argument w „dyskusji” politycznej stanowi — jak przystoi na Meksyk — rewolwer i granat ręczny.

Podczas pewnego zgromadzenia wyborczego w stolicy doszło ponownie do krwawej strzelaniny. W chwili wy-

(Jak wiadomo, Hitler ukończył dwie klasy tej szkoły — przyp. red.). Dla umożliwienia sobie studiów, był robotnikiem budowlanym. Od r. 1914 do 1920 żołnierz. Obecnie kanclerz Rzeszy niemieckiej.

Personalija te podane przez obecnego dyktatora Niemiec, mówią krótko i wesoło o zawrotnej wprost karierze, jaką zrobił w błyskawicznym tempie b. malarz pokojowy, nie posiadający żadnego wykształcenia.

głoszenia mowy przez jednego z przywódców stronnictwa radykalno lewicowego, padł nagle strzał rewolwerowy. To było hasłem do otwarcia „dyskusji ogniowej”. Ze wszystkich stron poczęły spaść się strzały, a w chwili, gdy na salę wkroczyli organa władz bezpieczeństwa (którym w Meksyku w takich wypadkach wcale się nie spieszy), lokal zasiany był trupami i rannymi, wijącymi się w bolesnych konwulsjach. Z placu boju wyniesiono

ogółem 8 zabitych i 24-ch ciężko rannych. Policja aresztowała 32 osoby, m. in. samego burmistrza miasta Meksyku, u którego podczas rewizji znaleziono aż trzy rewolwery.

Żydzi Niemieccy przechodzą na Jarstwo.

Skutkiem zakazu uboju rytualnego w Niemczech wielu żydów niemieckich przeszło obecnie do wegeterjanizmu. Wprawdzie importują mięso koszerne z zagranicy, ceny są jednak tak wysokie, że niedostępne są dla przeważnej części żydów niemieckich. Zarząd gminy żydowskiej w Berlinie wyznaczył specjalną komisję fachowców, która ma opracować spis potraw jaskich, zawierających wszystkie niezbędne składniki odżywcze.

Nowy barbarzyński pomysł Hitlerowski

Paryska prasa wieczorna z oburzeniem komentuje zamieszczoną w największym niemieckim organie fachowo lekarskim «Aerztliche Mitteilungen» wiadomość, że związek lekarzy narodowo-socjalistycznych zamierza wystąpić do rządu Rzeszy z żądaniem wydania ustawy, na mocy której dla utrzymania czystości rasy germańskiej, wszyscy cudzoziemcy, przybywający do Niemiec, a nie należący do rasy aryjskiej, mają podlegać przymusowej sterylizacji.

Japonja sprzedaje Rosji Sachalin?

«Charbinskie Wremja» ogłosiła sensacyjną wiadomość o możliwości sprzedaży przez rząd sowiecki Sachalinu.

Sprzedż Sachalinu pozostawać ma w związku z wycofaniem się Rosji sowieckiej z Man-

dżurji i sprzedażą kolei wschodnio-chińskiej. Rokowania w sprawie nabycia przez Japonję połowy Sachalinu należącego do Rosji sowieckiej mają nastąpić wkrótce.

Artykuły Kosmetyczne dla Pań i Panów.

Casa Max

AVENIDA JOAO PESSOA, 10

Najwyższa jakość - najniższe ceny
313-1934

„Continental“

Opony i kieszki gumowe znanej fabryki niemieckiej, istniejącej od roku 1871.

AGENCI:

Casa Nickel

Ul. Barão do Rio Branco 122
TELEFON 695.

Dr. Józef Czaki

Choroby kobiet i wewnętrzne.
Godziny przyjęć w Kurytybie:
środy od 2-jej do 4-jej po południu
i czwartki od 9 do 11 przed poł.

Pharmacia Popular

róg ul. Aquidabam i Praca Zacharias
Resztę dni w tygodniu przyjmuje w Araukarji

„Sonho de Ouro“ Agencja Loterii Stanowej i Federalnej

Paula Wassermann
Praca Generoso Marques, 12 — KURYTYBA
19-go i 26 lipca 2 wielkie ciągnięcia Loterii Parafialskiej, po 25 kontów

Nie traćcie sposobności!
Agencja, która sprzedaje najwięcej biletów premjowanych.
Dla pośredników specjalne ustępstwa.

„Warta“

Światowa marka akumulatorów, znanych ze swej długotrwałości do samochodów etc
AGENCI:

Casa Nickel

Rua B. do Rio Branco 122
TELEFON 695

JAMBOREE

Jamboree — czytaj Dziejborii — nazywa się zlot harcerzy-skautów, organizacji młodzieży, założonej w r. 1910 przez angielskiego generała Boden Powella. Organizacja ta od roku 1910 do czasów dzisiejszych osiągnęła niebywały rozwój, objęła wszystkie kraje Europy, Ameryki, Azji, Afryki i Australji, wszędzie gdzie młodzież pragnie rozrywek właściwych swemu wiekowi, gdzie młodzież pragnie ruchu, sportu i nauki.

W dniach od 1 do 16 sierpnia b. r. odbędzie się na Węgrzech pod Budapesztem 4-ty Wszechświatowy Zlot Skautów, którzy zjadą się tam niemal z całego świata. Prace przygotowawcze prowadzone od dwu lat prawie przez skautów węgierskich dobiegają już końca. Całe społeczeństwo węgierskie żyje pod znakiem zlotu, który zgromadzi, jak wynika z dotychczasowych zgłoszeń około 40 tysięcy skautów różnych narodowości. Komendantem Zlotu jest były Prezes Ministrów Węgierskich hrabia Teleky, profesor uniwersytetu w Budapeszcie, a szefem sztabu komendy zlotowej jest wybitny instruktor skautowy, mjr. Ferenc Farkas. Obowiązki jego zastępcy pełni jeden z twórców skautingu węgierskiego, prefekt znanego na całym świecie kolegium św. Emeryka, ks. Janos Gacs.

Miejsce na obóz zlotowy ofiarował w swoim parku Regent Węgier, admirał Horthy w miasteczku odległym

o 28 kilometrów od Budapesztu. Specjalnym aktem rządowym uznano ten park, na okres zlotu, miejscem exterritorialnym, gdzie będzie sprawował władzę Komisarz Generalny mianowany w osobie hr. Teleky. Stworzono nawet specjalną policję, bo na ten teren policja węgierska nie ma prawa wstępu, i w tym celu pod kierunkiem najlepszych oficerów policji wyszkolono 1.200 skautów dla służby policyjnej. Będzie więc na tym zlocie pierwsza tego rodzaju policja skautowa, podzielona na grupy policji pieszej, konnej, motocyklowej, lotniczej, wodnej, sanitarnej i pożarniczej i ona będzie pełnić całkowite służbę bezpieczeństwa.

Komendantem tej policji został mianowany komisarz policji budapeszteńskiej, jeden z instruktorów skautowych, wielki przyjaciel Polski, mówiący biegle polskim językiem, kom. Borsiczky.

Cały obóz zlotowy będzie podzielony zasadniczo na 2 główne obozy, obóz lotniczy, skautów wodnych i obóz pomocniczy. Obozy główne będą podzielone na 10 podobozów. Koszt urządzenia „Jamboree”, który pokryje tylko sama organizacja skautów węgierskich obliczony jest na 2 miliony pengo (z górą 3 miliony złp. — około 7000 kontów) nie licząc zupełnie darowizn społecznych i subwencji rządowych. Same materiały drzewne, potrzebne na budowę urządzeń, oceniają w tej chwili na 5 milionów pengo, co czyni około 18 tysięcy kontów. Prace

przygotowawcze przechodzą wszystko co dotychczas robiono w związku z poprzednimi Zlotami Wszechświatowymi.

Dla ilustracji można przytoczyć, że w tych dniach ukończono budowę asfaltowanej szosy długości 28 kilometrów. Na stacji kolejowej buduje się kilka nowych torów kolejowych. Przez tor i szosę przetrzucono 10 mostów dla ruchu pieszego i kołowego, zakłada się na terenie zlotu kanalizację, wodociągi, elektryczność i t. d. i t. d.

Ponieważ w każdym podobozie będą różne narodowości i radio ze względu językowych nie będzie mogło nadawać jednakowego programu dla wszystkich, montuje się obok głównego radja, 10 mniejszych dla każdego podobozu oddzielnie.

Jak z dotychczasowych zgłoszeń wynika przybędzie na „Jamboree” 4.000 skautów z Anglii, 1.500 z Polski, 1.500 z Francji, 800 z Austrii, 800 z Ameryki, 350 z Czechosłowacji, 300 z Jugosławji, 800 z Danji, 250 z Rumunji, 300 ze Szwecji i z wielu innych państw.

W czasie Zlotu będzie czynny teatr światowy w którym skauci z całej kuli ziemskiej będą urządzali różnorodny przedstawienia i pokazy. Na wielkiej arenie która pomieści ponad 100.000 widzów będą się odbywały codziennie popisy i pokazy, w których liczba uczestników dochodzić będzie do 1000 osób.

Kino skautowe, pod gołym niebem, będzie wyświetlało przywiezione przez skautów filmy z ich życia oraz krajoznawczy z ich ojczyzny. Wielkie pismo „Jamboree” wydawane w pięciu językach angielskim, francuskim, węgier-

skim, POLSKIM i niemieckim, będzie informowało o życiu tego wielkiego 40 tysięcznego miasta pod namiotami jakim będzie wielki obóz zlotowy harcerzy-skautów.

Setki pociągów i tysiące samochodów, autobusów i innych środków lokomocji, będzie zwoziło codziennie setki tysięcy ludzi do obozu, pragnących zobaczyć to życie młodej, skautowej i harcerskiej Ligi Narodów.

Liczbę gości obliczają skromnie na 1.550.000 głów.
Całe Węgry przygotowują się do zobaczenia z bliska tej osobiwej Ligi Narodów, która, kto wie czy nie lepiej służy idei zbliżenia narodów i zgodnej współpracy w myśl skautowych zasad.

Po raz pierwszy na terenie zlotów harcerskich ukazuje się pismo wydawane w polskim języku, łącznie z językami innych narodów. Świadczy to o wzrastającym znaczeniu Polski na terenie międzynarodowym i stwierdza, że harcerstwo polskie posiada nie mniejsze znaczenie i dobrze służy propagandzie Ojczyzny.

Szybowce Polskie Jadą na „Jamboree“

Wskład polskiej ekspedycji harcerskiej na Wszechświatowy Zlot Skautowy, wchodzi również z Polski grupa szybowców, złożona z 35 harcerzy szybowców w czem 20 pilotów i 15 ludzi obsługi. Wyprawa szybowcowa zabiera ze sobą na Węgry 2 szybowce szkolne, 2 przejściowe, 1 rasowy oraz dwie awjonetki. W związku z tem

rozpoczęto już na specjalnym kursie szkolenia harcerzy w lotach i pilotarzu szybowcowym. Szybownicy harcerscy mają na Zlocie zademonstrować pokaz szkolenia szybowcowego oraz lotów żaglowych. Poza tem na zlocie przewidziany jest pokaz filmów szybowcowych, uzupełnionych napisami francuskimi. Polska wyprawa harcersko-szybowcowa budzi zagranicą ogromne zainteresowanie, i dla propagandy polskiej będzie miała ogromne znaczenie.

Junacy w Brazylji, to organizacja mająca za sobą wszelkie dane, aby stać się harcerstwem polskiem na wychodźstwie. Jako organizacja apolityczna, gdyby potrafiła utrzymać się w swej linii wychowawczo-sportowej, stałaby się potężnym czynnikiem propagandy polskiej. Oczywiście, zależy to wszystko od kierownictwa organizacji, które jak dotychczas nie jest jeszcze zupełnie zorientowane, jakie stanowisko w społeczeństwie zajmuje polska organizacja sportowa w Brazylji.

Junacy swemi wyczynami na polu sportu, lekkoatletyki i oświaty osiągnęli już bardzo wysoki poziom. Kształcenie się dalej w kierunku urabiania charakteru, wprowadzenie w życie przykładów harcerskich, zrozumienie całego piękna tej organizacji, mającej za cel kształcenie i kształtowanie duszy młodego pokolenia, jest obowiązkiem obecnych i przyszłych kierowników Junaka. Oby wzorem im stały się zloty Międzynarodowe Harcerstwa, odbywane co kilka lat w Europie, złożone z chłopców różnych narodowości i złączone jednym hasłem „Czuwaj”!

Futra! Wielki wybór wszelkiego rodzaju futer!! --- Naprawy z gwarancją!!
Naprawy od 10\$000 | **Futra od 30\$000!** UWAGA! Pranie futer i rękawiczek **Futra!**
„ESTILO ORIGINAL“ = FRYDERYKA A. DICKOW = Rua 15 de Novembro, 472 [Dewizą firmy jest—Wielki obrót, mały zysk!] 305-30-42

Z POLSKI

Polak-laternik uratował 118 rozbitków.

Jak donoszą z Houghton ze Stanów Zjednoczonych, na skale podwodnej koło Isle Royale rozbił się w gęstej mgie parowiec «George M. Cox» wiozący 118 pasażerów. Byliby oni wszyscy zginęli, gdyby nie bohaterstwo latarnika w Rock of Ages, Polaka, Jana Soldeńskiego, który pospie-

szył im w motorówce na pomoc i pomógł przyholować łodzie ratunkowe i tratwy z rozbitkami do brzegu wysypki oraz z narażeniem własnego życia sam wyratował kilkunastu tonących.

Prasa amerykańska podnosi z najwyższym uznaniem braterstwo polskiego latarnika.

Przymusowe lądowanie aparatu komunikacyjnego

Aparat linii lotniczej «Lot» wskutek silnego boczno wiatru musiał być do lądowania pod Marcinkami. Aparat został nieuszkodzony, pasażerowie i lotnik wyszli bez szwanku.

Zawiadomione o wypadku władze kolejowe wysłały niezwłocz-

nie na linię drezynę kolejową. Pasażerowie obojwata amerykańskich i jednego angielskiego. Pasażerowie cudzoziemscy dalszą drogę do Tallina odbyli pociągiem.

Samolot niemiecki wylądował w Polsce

Pojawił się nad Obornikiem samolot niemiecki, oznaczony na skrzydłach swastykami hitlerowskimi. z numerem rejestracyjnym 135. Okrzykując kilkakrotnie miasto na wysokości około 20 metrów, odleciał wzdłuż rzeki Warty i w odległości około

4 kilometrów osiadł na łące. Jeden z najbliższych rolników pośpieszył z pomocą pilotowi, lecz ten, gdy dowiedział się, że jest na terytorjum Rzeczypospolitej natychmiast puścił motor i odleciał w kierunku Niemiec.

Polska krajem najbardziej opłacalnych inwestycji.

Stwierdził to Komunikat Ligi Narodów

Genewa. — Obradujący tu komitet studjów robót publicznych przy Lidze Narodów dokonał klasyfikacji przedłożonych mu przez różne państwa projektów robót publicznych.

Komitet określił jako bezpośrednie opłacalne, a więc w pierwszym rzędzie zalecone 12 projektów, w tem 10 projektów polskich.

Wśród nich wymienić należy budowę wodociągów (koszta 79.000.000 fr. szw.) elektryfikacji warszawskich kolei podmiejskich (40.000.000 fr. szw.), sieć dalekobieżną telegraficzną i telefoniczną (78.000.000 fr. szw.), roboty elektryfikacyjne

(116.000.000 fr. szw.) rozszerzenie elektrowni w Stanisławowie (2.000.000 fr. szw.) gazyfikację Górnośląską (18.000.000 fr. szw.)

Zalecenia komitetu zamykają studjów badań technicznych nad przedłożonymi dotychczas projektami. Sfinansowanie projektów, których zdrowe podstawy spotkały się z uznaniem wyzników międzynarodowych, czyniącą będzie obecnie specjalnych rokowań. Konferencja ekonomiczna i finansowa w Londynie winna ułatwić te rokowania w interesie ożywienia życia gospodarczego w Europie.

Łódź na cele obrony morza

Województwo łódzkie zamierza zebrać w swoim czasie kwotę 250.000 zł. na łódź «W odpowiedzi Treviranusowi» wręczyć do dyspozycji p. Prezydentowi Rzplitej na cele obrony morskiej. W dniu 29 czerwca, delegacja miejscowego społeczeństwa była przyjęta na specjalnej audjencji u p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Samobójstwo słynnego poety ukraińskiego w Rosji

W Charkowie popełnił samobójstwo znany poeta Mikołaj Chwilewój, jeden z największych poetów ukraińskich w Rosji sowieckiej. Przyczyną samobójstwa było rozczarowanie poety z ustroju bolszewickiego.

Specjalnie przejął się poeta ostatnią akcją Sowieców, zamierzającą ku likwidacji ruchu kulturalnego i wogóle autonomji na Ukrainie.

Dzikie pretensje

GDANSK. — Tutejsza prasa hitlerowska uderza na alarm z powodu ostatniej wizyty w porcie gdynskim delegacji wyższych rumuńskich urzędników kolejowych, która przybyła do Gdyni, celem dokładnego zbadania możliwości użycia rządu gdańskiego dla rumuńskiego eksportu do krajów nadbałtyckich i skandynawskich.

Dzienniki hitlerowskie zarzucają czynnikom polskim świadomości i celowe niszczenie portu gdańskiego (?), który w pierwszym rzędzie znaczyony jest (?) dla tranzytu towarów niepolitego pochodzenia, podczas gdy port gdynski winien ograniczyć (?) swą działalność jedynie na wywóz towarów z Polski i do Polski.

Co zabiera ze sobą mjr. Karpiński

Podczas ostatnich próbnych lotów mjr. Karpiński wyznaczył szereg poprawek w samolocie, które umożliwią pilotowi większą wygodę w czasie wielogodzinnych przelotów. Poprawiono siedzenia dla pilota i mechanika oraz wprowadzono pewne drobne zmiany kabiny. Kabina posiada wiele skrytek i schowków na najrozmaitsze przedmioty, które mogą okazać się potrzebne w drodze. Będzie tam kilka termosów, dwa zbiorniki na słodką wodę o pojemności 5 litrów każdy, dwa rewolwery polskiej produkcji systemu «Nagan», pozbawione przez Centrum badań lekarskich lotnictwa. Samolot R. XXIII posiada dwie kabiny otwarte, przyczem lotnicy bronie ni są przed wiatrem i deszczem jedynie t. zw. odwietrzakami, t. j. zasłonkami z celulozoidu.

Odstąpienie pomnika Marszałka Piłsudskiego w gimnazjum jasielskim

JASŁO. — Z okazji zakończenia roku szkolnego odbyła się w tamtejszym gimnazjum państwowym uroczyste odstąpienie popiersia Marszałka Józefa Piłsudskiego, ufundowanego ze składek młodzieży. — Przemówienia wygłosili dyr. gimnazjum Emil Jężyk, zaś im. młodzieży abiturjent Mordawski. Uroczystość odbyła się w obecności przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych oraz delegacji szkół jasielskich.

Biblioteka w Pelplinie posiada biblię wartości 1 miliona zł.

Biblioteka seminarjum duchownego w Pelplinie na Pomorzu posiada, jak wiadomo, egzemplarz Biblii Gutenberga. Bezcenny ten egzemplarz, drukowany w latach między 1400—1468 przez ojca dzisiejszej sztuki drukarskiej, jest jednym z 4, jakie obecnie w świecie się zachowały. — Wartość biblii, według opinii znawców, przekracza dziś 1 milion złotych. Specjalnie wartość egzemplarza pelplińskiego podnosi to, że na jednej z kart biblii odbiła się na płask jedna z czołówek, używanych przez Gutenberga, która dla badaczy sztuki drukarskiej stanowi nieoceniony zabytek, gdyż dokładnie maluje wygląd pierwszych czołówek.

Odkrycie bogatych złóż kwarcytu

W majątności Olszyna odkryto w ostatnich dniach bardzo bogate złoża kwarcytu, materiału, potrzebnego w przemyśle hutniczym. Poza tem odkryto złoża węgla brunatnego oraz glin i białej, nadające się do wyrobu porcelany. Odkryciem zainteresowali się przemysłowcy niemieccy, którzy liczenie przybywają do Olszyna, badając teren i zgłaszając się z ofertami eksploatacji.

Dalszą zaletą Olszyna jest posiadanie źródeł wody alkalicznej, nadającej się znakomicie dla celów zdrowotnych.

Na wzgórzu, położonem tuż przy wsi Olszyna, są już rozpoczęte prace dla założenia lotniska i kształcenia pilotów. Będzie to więc drugie miejsce w Polsce, gdzie odbywać się będą kursy kształcenia pilotów szybowcowych. Okolica zresztą bardzo na tego rodzaju cele się nadaje, gdyż jest położona wśród wzgórz i lasów i posiada korzystny klimat dla zakładania uzdrowisk klimatycznych.

W Warszawie ordynans chciał zabić kolegę dla 50 zł.

Przy ul. Narbutta 1. 52, w mieszkaniu p. r. Olszewskiego z M. S. Wojsk., służył ordynans Stanisław Kisielewicz.

W ubiegłą niedzielę, gdy w mieszkaniu był tydzień ordynans Kisielewicz, przyszedł do niego w odwiedzinach drugi żołnierz, Sergiusz Kozłowicz. Podczas rozmowy Kisielewicz opowiedział gościowi, że ma przy sobie 50 zł., nadesłanych mu przez rodziców. Kozłowicz prosił Kisielewicza, ażeby pożyczyl mu te pieniądze, a gdy spotkał się z odmową, chciał pieniądze siłą zabrać.

Wywiązała się walka w czasie której Kozłowicz chwycił drąg żelazny, którym ogłosił napadniętego, a następnie usiłował kolegę zadusić paskiem. W międzyczasie wszedł jednak jeden z sąsiadów i napastnik musiał porzucić ofiarę Kisielewicz ostatnim wysiłkiem zdołał wybiec na dziedziniec, gdzie padł nieprzytomny. Przewieziono go do szpitala. Gdy na miejsce przybyła żandarmerja w celu aresztowania Kozłowicza znaleziono go już martwego. Okazało się, że w obawie przed odpowiedzialnością powiesił się na pasku, którym pspzednio usiłował zadusić kolegę.

Z ZAŁOBNEJ KARTY

Za pośrednictwem naszego korespondenta z Palmery dowiedzieliśmy się o śmierci długoletniego prenumeratora naszego pisma ś.p. Antoniego Kozłowskiego. Zmarł dnia 26 czerwca b. r., w wieku lat 52. Cieszył się ogólną sympatją i uznaniem w kolonii polskiej w Palmyra, jako człowiek, niezależny nigdy czasu ni swej pracy, dla wzbogacenia dorobku społecznego, siłą i chętnie własną kieszenią. Szkoła, kościół i dobro Rodaków było zawsze jednym z celów jego życia. Przedczesny zgon ś.p. Antoniego Kozłowskiego jest ciężkim ciosem dla całej kolonii w Palmyrze.

Cześć jego pamięci, cześć pamięci pracownika pracownika na niwie społecznej.

Duży wybór kwiatów, jarzyn, nasion

„Floricultura Edelweiss“

ul. 15 de Novembro, 143
KURYTYBA
Telefon 427

Na żądanie — posyłamy cenniki.

316-31-1934

!!! UWAGA !!!

Farbiarnia parowa

„Guaira“

308 — rua Riachuelo — 308
— Telefon — 130 —

Charutaria Korbel

Rua José Bonifacia, 110
KURYTYBA

Posiada stale na składzie fajki — od 1\$300.

Cygaronki od 400 reisów. Cygara — setka 7\$000, 20 różnych gatunków tytoniu, — tabaki do zazywania, tabakę turecką, oraz gilzy do papierosów, części do fajek i wszystkie artykuły dla palaczy. — Karty do gry.

Najwięcej odwiedzany skład przez Polaków.

HURT DETAL

BALSAM

Sto Helena

ZACIEPIENIA
WZROZCZENIA
MOCZCZENIA
WZROZCZENIA
WZROZCZENIA

Najlepsza kawa „AMUR“

Palarnia i przygotowanie mielonej kawy.

930 — r. Iwawy — 930
Kurytyba — tel. 1037

S. AMUR FERREIRA DO AMARAL

Wielki skład drzewa opałowego, rąbanego i w klockach.

Skład gotowych ubiorów nowych i używanych.

J. SPIEGEL

Praca Zacharias, 5

Ceny przystępne dla każdej kieszeni.

307-30-42

Jedyna agencja w Kurytybie, wypłacająca wygrane na kuponki Loterii Parańskiej

A Favorita

Rua 15 de Novembro, 237
Sprzedaż biletów Loterii Federalnej i Stanowych

306-30-33

UWAGA!

Casa „Guiomar“

PRACA GENEROSO MARQUES, 59 mając na składzie wielki wybór pończoch, torebek, parasolek, dywanów damskiej, krawatów, ubrań marynarskich dla dzieci, mydeł i t. p. artykułów ma zaszczyt zawiadomić swą klientelę, że towary te są sprzedawane po cenach dostępnym dla każdego nabywcy.

Jakość zagwarantowana.

WAŻNE DLA KOLONJI POLSKIEJ

3-1 Tabellão w Kurytybie
Dr. Homero do Amaral
Sekretarz

Luciano U. Wilke

Ul. Marechal Floriano Peixoto nr. 15-a

Wszelkie transferecje nieruchomości i inne dokumenty zatwierdzone w tej kancelarji notarialnej będą miały prawo do 12 proc. zniżki, skoro będą zatwierdzone przez sekretarza Luciana U. Wilke od 1-jej do 5-jej godziny po poł. we wszystkie dni powszednie. Mówi się po polsku.

Najlepsze i najekonomiczniejsze mydła

„VEADO“

Nie używajcie innych

Tereny w najlepszych punktach miasta na bardzo dogodnych warunkach tylko u

Irmãos Paciornik

Rua João Negrão 665—570

PIERWSZORZĘDNY PENSJONAT „OTTO“

Otto Giffhorna

Ulica Dr. Cândido de Leão 21-27 naprzeciwko banku Brasil

Hygiena — Komfort

Świetnie utrzymane pokoje do dyspozycji podróżnych; dla rodzin zarówno jak i dla pojedynczych osób. Zimne i gorące kąpiele.

Ceny dostępne.

Mówi się po polsku i po niemiecku.

SKŁAD MEBLI FIRMY JAKUB KOZIEŃ

Rua São Francisco, 322

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołyski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t. p., powyżej wspomnianie sprzęty wykonuje się na zamówienie.

CENY BARDZO NISKIE.

A Arte do Paraná

JEDYNY ZAKŁAD WYSPECJALIZOWANY W TYM ZAKRESIE CURITIBA

Rua 15 de Novembro, N. 180

PARANÁ

Wielki wybór wyrobów artystycznie wykonanych z drzewa parańskiego, jak: lampy elektryczne z sepeków i korony pinjora, szkatułki, tace, słoiiki, ozdoby ze skrzydeł motyli.

ROZMAITOŚCI

Aparat do przechowywania jaj

Zagadnienie przechowywania środków żywności jest jednym z najważniejszych dla rolnictwa. Plody gospodarki rolnej i hodowlanej nie mogą być użyte w całej pełni w czasie, kiedy wyrzuca je warsztat pracy rolnika.

FRIGORIFICO BACACHERY
DE
JORGE BONN & FILHO
Zarejestrowane w Ministerjum Rolnictwa za numerem 918
Wielka fabryka smalcu, Szarki, Szynek, Kiełbas i t. p.
Własna jatka przy Pr. Zacarias N. 20
FABRYKA: Przedmieście Bacachery
TELEFON, 467
BIURO: Praça Zacarias, 20
TELEFON, 1086
CURITIBA - PARANA - BRASIL
299-30-42

Charutaria Havaneza

Av. João Pessoa 84, róg ulicy Dr. Ermelino de Leão.

Ma zaszczyt zawiadomić dystyngowaną klientelę, że otworzyła dział artykułów Galanterijnych i piśmiennych, które są sprzedawane po cenach bezkonku rencyjnych.
UWAGA: Przy każdorazowym kupnie klient otrzymuje kupon, zaś po zebraniu 20 takowych ma prawo do wyboru jednej z wielu wartościowych premii, które znajdują się do dyspozycji Sz. Klienteli.
Mówi się po polsku.

PILNIKI

„Balfour“

Wszelkiego rodzaju narzędzia żelazne

BALFOUR⁶⁶

są artykułami pierwszej jakości, których trwałość jest zupełnie zagwarantowana
Fabrykowane przez firmę:

ARTHUR BALFOUR & CIA.

SCHEFFIELD - ANGLJA
Sprzedaż we wszystkich pierwszorzędnych składach artykułów żelaznych.

ELIXIR BI-JODADO SANTO EXPEDITO

Medicamento Depurativo do Sangue Fortificante do Sistema Nervoso e do organismo em geral, com:
Afectões da garganta, Tumoros, Supurações dos núcleos, Histioides, Derrames anóides, Vias urinaes, Aneurismos, Histioides da Garganta, Rhuematismo, Fraquezas em geral, Hipertensão do sangue, Molestias da Pélle em geral, Anemia, Arterio Sclerose.
„Cura segura aos casos mais graves, pois se a moléstia se originou superficialmente ou não“
LABORATORIO „SANTO EXPEDITO“ DE PRODUTOS FARMACÉUTICOS
FERNANDO WERLANG
SANTA CRUZ - R. G. do SUL

ZASTĘPCY
ALBERTO NIORO & CIA.
15 de Novembro, 517
Phone, 642 - CURITYBA

Sangue! Sangue! Sangue! SANGUENOL

(Formuła niemiecka)
Jedyny środek, który po 20-dniowym używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchoty. Oddziaływa następująco:
1) Ogólne spótegowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
3) Zwalcza radykalnie przynębieenie nerwowe i podnieca chęć do życia.
4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg
5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciążka krwi.
Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgrupowanie potażu w pewnej części ciała.
Kalcjum rozpuszcza potaż. Sanguenol zawiera kalcjum i dzięki temu można uniknąć raka.
Sanguenol jest to wynalazek naukowy.
Przytoczone powyżej szczegóły są opinią wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.
Do nabycia w całej Brazylii.

Z drugiej strony w innej porze roku zachodzi brak najrozmaitszych produktów rolnych i hodowlanych. Celem wyrównania tych dysproporcji, wymyśliła technika szereg sposobów przechowywania i konserwowania produktów rolnych i hodowlanych.

Jeżeli idzie o jaja kurze, znane są sposoby konserwowania za pomocą chemikaliów, np. wapna, szkła wodnego itd. Wszystkie te sposoby chemiczne mają swoje zalety i wady. Teraz mamy znów aparat, który służy do konserwowania jaj na wielką skalę i to na drodze czysto mechanicznej. Jest rzeczą znaną, że ciągle zmienia położenia jaja powoduje utrzymanie go przez czas długi w stanie świeżym. Zapomocą aparatu

stracji dają się jaja zachować w stanie świeżym niekiedy przez cały rok, bez zmiany wyglądu, smaku zapachu, zawartości witaminów, oraz zdolności do dalszego rozwoju. Aparat ten mieści szereg klatek, w których umieszcza się jaja. Tak np. może pomieścić 43.200 jaj, tj. 30 skrzyń po 1440 sztuk. Składa się on z 6 ciu jednakowych wymiennych elementów, każdy na 7200 jaj. Każdy element zawiera kadłub i bęben, w którym mieści się 10 koszy metalowych o kształcie plastra miodu. W aparacie tym pracującym zupełnie automatycznie, wykonuje każde jajo ruch złożony, dzięki temu błonka wewnętrzna jaja jest pokryta przez ciecz bezustanku i błonka ta nie może wyschnąć, a temsamem pęknąć. Jajo zostaje zatem — zdaniem wynalazców — przez cały czas zachowane przy życiu i w stanie świeżym. Podobno aparat ten oplaca się nawet wtedy, jeżeli czynnym jest tylko jeden element. Nie wymaga on prawie żadnej obsługi, wystarczy tylko jaja do aparatu włożyć i wyjąć je stamtąd. Maszyna pracuje automatycznie. Najlepiej umieścić ją w chłodnej ubikacji codziennie maszyna czynna jest tylko przez 5 sekund. A zatem

koszta używania są minimalne i wynoszą podobno tylko 1/100 Kwh na miesiąc. Ciekawem jest, czy aparat ten naprawdę spełnia te wszystkie piękne rzeczy, które obiecuje jego wynalazcy i wytwórcy, czy też posiada on pewne ukryte mankamenty.

Mała ale sławna wyspa wyludnia się

Jak donoszą pisma angielskie sławna wyspa św. Heleny na oceanie Atlantycznym, gdzie Napoleon spędzał swe ostatnie chwile, zagrożona jest wyludnieniem. Znajduje się tam obecnie o połowę mniej ludzi, aniżeli 70 lat temu. W obecnej chwili znajduje się na terenie wyspy zaledwie 80 Europejczyków, pomimo tego, że wyspę ogłasza się bardzo silnie i propaguje jako miejscowość klimatyczną. Próby zaprowadzenia hodowli tytoniu i kawy na wyspie zawiodły, a również i ogrodnictwo podupadło. Wycofanie garnizonu angielskiego w r. 1906 spowodowało dalszy upadek wyspy. Na wyspie jest tylko 1 kino, które funkcjonuje raz w tygodniu. Dotychczas nie było na wyspie dźwiękowca...

Dwa razy w miesiącu przybawają parowce, które powodują radość mieszkańców, zwłaszcza wśród kobiet, gdyż mogą wtedy pójść do fryzjera na pokład okrętu i kupować rozmaite toaletowe drobiazgi. Na wyspie św. Heleny nie wychodzi żadna gazeta i tylko jeden biuletyn, odbijany na maszynie w objętości i strony pisma.

Św. Helena jest niezwykle tania, gdyż można tam wydzieńrzić całą wile za 100 złotych miesięcznie, a i jedzenie jest niesłychanie tanie. Również służba jest bardzo tania na tej uroczej wyspie, która jednak mimo swych zalet i wielkiej karty w historii świata, skazana jest na zagładę.

Ryba zatyka dziurę w statku

Niezwykły wypadek wydarzył się w porcie Liwerpool. Oto sta-

tek handlowy „Admiral”, wiozący węgiel, zaczął tonąć na skutek poważnej dziury w boku. W pewnej chwili, gdy kierownictwo statku nakazało opuszczenie okrętu, woda przestała wchodzić do środka.

Jakież było zdziwienie załogi, gdy okazało się, iż otwór w okęcie został zatkany zupełnie dokładnie przez dużą rybę morską, wessaną na skutek potężnego prądu do środka... Dzięki tej nieprzewidzianej pomocy okręt nie utonął i mógł dobić do portu.

Wśród naszych rodaków w Danii życie polskie pulsuje coraz mocniej.

Przed kilku dniami odbył się w miasteczku Maribo na wyspie Lolland przy udziale przedstawicieli poselstwa polskiego w Danii dwuninowy Zlot młodzieży polskiej z całej Danii. W zlocie wzięło udział około 700 osób, młodzieży i starszych.

W pierwszym dniu zlotu, po nabożeństwie w kościele parafjalnym, odbył się imponujący pochód przez miasteczko z orkiestrą duńską na czele. Pochód otwierały utworzone niedawno polskie drużyny harcerskie, następnie szła młodzież ze stowarzyszeń młodzieży polskiej, część w strojach krakowskich, za młodzieżą niesiono przeszło dziesięć sztandarów, a zamykali pochód starsi. Po południu odbyły się popisy stowarzyszeń. Świetnie wypadły czterogłosowe produkcje chóru mieszanego stowarzyszenia z Maribo, oraz inscenizowane pieśni dęzynkowe, wykonywane przez młodzież z Nakskov. Wieczorem urządzono zabawę ludową nad jeziorem, urozmaiconą koncertem, śpiewami młodzieży, ogniami sztucznymi, przejażdżkami na jeziorze itp.

Następnego dnia wyświetlono w miejscowym kinie dwa filmy polskie: „Polska współczesna” i „Obchód 100-iej rocznicy powstania listopadowego”. Osób przybyło tyle, że sala kina nie mogła

wszystkich pomieścić i trz ba było przedstawienie powtórzyć. W godzinach popołudniowych młodzież z Nykbing F. odegrała znakomicie dramat Korzeniowskiego „Karpaccy górale”.

Wszystkie produkcje w czasie zlotu stały na wysokim poziomie i świadczyły o wyteżonej pracy oświatowej, jaka odbywa się w organizacjach młodzieży polskiej w Danii.

Złoty posiadają dla rozwoju akcji organizacyjnej wśród wychodźstwa polskiego w Danii doniosłe znaczenie. Po zlocie zeszłorocznym w Kopenhadze powstało 5 nowych stowarzyszeń młodzieży oraz drużyny harcerskie dzieci szkół polskich w trzech ośrodkach. Na terenie Danii istnieje obecnie 11 związków robotników polskich, 10 stowarzyszeń młodzieży polskiej, 4 szkoły polskie, oraz harcerstwo.

Od kilku miesięcy Polonja duńska wydaje swój własny organ, a mianowicie miesięcznik pt: „Polacy w Danii”, informujący o wszystkich przejawach życia polskiego na tamtejszym terenie, jak i o ważniejszych wydarzeniach w kraju.

DYPLOMOWANY Lekarz-Dentysta Jan Skalski

posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelką pracę wchodzącą w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18. RUA AQUIDABAN róg BRIGADEIRO FRANCO
Kurytyba Parana

BACZNOŚĆ! Ogólna likwidacja!

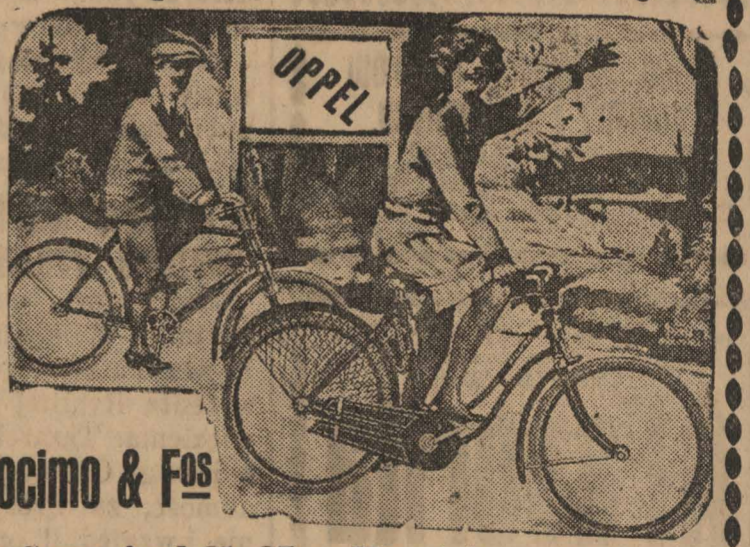
Kapelusze, koszule, krawaty, skarpetki, artykuły perfumeryjne.
WŁASNA WYTWORNIĄ CZAPEK
Wszystko po cenach SMIE-SZNIEN NISKICH.
Mazer & Cia,
66 Rua 15 de Novembro 66
MÓWI SIĘ PO POLSKU

KASZEL, BÓLPIERSI

UŻYWAJ **Xarope Sto. Antonio**
Nieoczekiwane rezultaty

Nie idźcie pieszo do Pracy!

Jadąc rowerem, znajdziecie się w ciągu kilku minut na miejscu, wykonując zarazem nadzwyczaj zdrowe ćwiczenie gimnastyczne. Sprzedaż hurtowa i detaliczna na dogodnie spłaty

Informacje:
João Prosdocimo & F^{os}

Rua Barão do Serro Azul 81-85 - Kurytyba.
FILJA: Rua 9 de Março, 69 - JOINVILLE - Sta. Catharina

Ty sama jesteś winną!

Ze masz skórę pokrytą krostami, plamami. Tego by nie było, gdybyś stale używała

SABÃO RUSSO

mydło perfumowane i mające właściwości lecznicze.
JAKO PŁYN: leczy reumatyzm, oparzenia, zadrażnienia, uderzenia; ranki i t. p. Wyśmienite do mycia głowy, pozostawiając włosy jakby ondulowane.
W MASIE: Polecane jako mydło toaletowe perfumowane, będące najskuteczniejszym środkiem na wszelkie choroby skóry.
W PROSZKU: Najbardziej ekonomiczne i najlepsze mydło do golenia. Używając go zapobiega się wszelkim irytacjom skóry.

Sprzedaż we wszystkich aptekach, drogeriach i składach kosmetyków.

Radioaparaty słynnej amerykańskiej marki „ERGON“

z głośnikami wykonanymi przez fabrykę pianin i fortepianów „Essenfelder”. Odbiorniki różnych typów. Ceny przystępne. Sprzedaż za gotówkę i na spłaty.
Nie kupujecie żadnego odbiornika bez uprzedniego zwiedzenia
SEKCJI RADJOWEJ FABRYKI
ESSENFELDER & CIA
1073 Av. João Gualberto 1073
Tramwaj „Juveve“
Curityba - Parana Caixa postal 251
TELEFON 45 303 - 30 - 33

Fabrykując już oddawna chleb glutenowy, zwany chlebem Zdrowia, który był jednak niezupełnie strawny — ostatnio wypuściliśmy na rynek:

Chleb Świętego Jana

wypiekany z najlepszej mąki pszenicznej i żytniej, zachowujący wszystkie witaminy, lekki, miękki, ogromnie pożywny i doskonały w smaku

Chleb Świętojański jest już w sprzedaży od 24 czerwca i nazyć go można

w PIEKARNI „AURORA“
Rua Barão do Rio Branco, 296
i w firmie „MANNA“
Praça General Osorio 23.
(298 - 30 - 33)

Każdy Polak winien być przyjacielem polskiego pisma

Skład pochodzący z przekreślenia

Ostatecznie najmniej na dardu złota chodzący ten ferencji gos uwagę histo wygląd noty wzbudziły za czyznak „\$” kim banko banknotozna konania po ten temat nie powstał tychezas prz nie jest — rzczoznawo U. S. (Unitę dzi ze starej starożytnych Był on symbo nician i dozi kiej czei. W synku dwóch nych, a jako czął wzięcie goś nowego Jak wiadł starożytni swych podró braltarskiej szego Kadył przejęte prz slyne były ko tzw. kult nęły stulecia zostały, pod zytynę Grecj storyczne w Karol V. jak go symbolic skiego, umie ny fenickie Gdy wybito dolar cesars cjalnem uwy który dzisiaj kańskich do czyli talar, siejszej mon Już w XV

496

Uspokoj

dym iac mu mia har

Tak ko

ni; w staro

Anna u

Ahy Ja

Wyciąg

Późno y

prost na pó

Wnet le

ła o słonecz

...

Ta sam

Nczajut

Marya

Z jedne

mo, że był

jeśli by tem

na wieki w

Marya

ki Jana ukr

Lekarz

Ale wy

Nie —

Czy po

Czy ni

wszystko ab

Czy up

zrobi?

...

I inne

W zam

sić pieniąd

Nie zna

Doktor

martwił, lec

Musił

wu sa w m

Zimny p

Niebez

Skoro g

będzie odci

Skąd pochodzi zagadkowy znak przekreślonego „S” na dolarze?

Ostateczne porzucenie — przynajmniej na dłuższy czas — standardu złota w Ameryce i nadchodzący termin światowej konferencji gospodarczej, zwróciły uwagę historyków i filologów na wygląd noty dolarowej, zwłaszcza wzbudziły zaciekawienie, co oznacza znak „S”, dobrze znany wszystkim bankowcom świata. Otóż banknotoznawcy doszli do przekonania po wyczerpujących na ten temat studjach, że znak ten powstał przy cyfrowaniu, ani też nie jest — jak twierdzili inni rzeczoznawcy — splotem liter U. S. (United States), lecz pochodzi ze starożytnej Fenicji, królowej starożytnych krajów kupieckich. Był on symbolem panowania Fenicjan i doznawał wszędzie wielkiej czci. Wywoził się zaś z rynek dwóm kolumn, uwieńczonych, a jako herb Fenicji, oznaczał wzięcie w posiadanie jakiegoś nowego kraju.

Jak wiadomo z historii, dotarli starożytni Fenicjanie pod czas swych podróży do cieśniny Gibraltarskiej aż do okolic dzisiejszego Kadyksu. Dwie kolumny, przejęte przez miasto do herbu, słynne były w całym świecie jako tzw. kolumny Herkulesa. Minęły stulecia, a z Fenicjan pozostały, podobnie jak ze starożytnej Grecji i Rzymu, tylko historyczne wspomnienia. Cesarz Karol V. jako władca odrodzonego symbolicznie cesarstwa rzymskiego, umieścił ponownie kolumny fenickie w herbie cesarskim. Gdy wybito w Sewilli pierwszy dolar cesarski, zaznaczono specjalnym uwypukleniem ów znak, którego dzisiejsi widzimy na amerykańskich dolarach. Tenże dolar, czyli talar, stał się modelem dzisiejszej monety amerykańskiej. Już w XVI stuleciu powędrował

dolar hiszpański przez ocean do Ameryki południowej, a stamtąd do Ameryki północnej. Kolumny Herkulesa, odpowiednio wystylizowane, pozostały aż do dnia dzisiejszego na dolarach amerykańskich w tej formie, w jakiej je obecnie znamy.

Elektryczne tępienie much

Plaga much i innych owadów w okresie letnim jest dla młeczarni i innych wytwórni towarów spożywczych bardzo dotkliwa. Nawet po jak najstaranniejszym wytepieniu ich w danej ubikacji dostają się one do wnętrza przez otwarte okna. Aby temu zapobiec, stosuje się od dłuższego czasu w wielkich zakładach przemysłowych siatki ochronne, przez które przepływa prąd o wysokim napięciu. Wstawia się mianowicie w drzwi i okna ramy zaopatrzone w druty, przez które przepływa prąd przetworzony przez mały transformator. Ramy muszą być tak zbudowane, aby od jednego drutu do drugiego nie przeskaakiwała iskra i same druty dobrze muszą być izolowane od ramy, na której są rozpięte. Koszta prądu są minimalne, tylko sama instalacja jest troszkę kosztowniejsza, ale rentuje się podobno ze względu na wartość higieniczną urządzenia.

W pewnej młeczarni np. przy koszcie prądu kilka groszy dziennie, ilość zabitych przez prąd owadów wynosiła 172.000. Gina one mianowicie przelatując przez siatkę wskutek porażenia prądem.

Również b. celowym urządzeniem jest zaopatrywanie samych lamp elektrycznych w siatkę, gdyż owady bardzo chętnie latają koło wody zawieszonych lamp. Przelatując koło takiej lampy natrafiają na siatki elektryczne i giną porażone prądem. Umieszczone pod takimi siatkami

naczynia z wodą lub naftą podchwytują opadające owady. Ten rodzaj tępienia owadów zastosowano nawet w ogrodach pomidorowych i t. p. gdzie szkodniki w pewnym okresie ciepłych nocy letnich latają koło krzewów. 1.5 m. nad ziemią umieszczone lampy elektryczne o sile 75 watt, przyciągają swym światłem do za bójczej siatki szkodniki, które giną pod wpływem prądu. Taka lampa ma pono starczyć na 10 metrów kwadratowych powierzchni. Ta instalacja potrzebna jest tylko na krótki okres kilku ciepłych nocy, kiedy ilość owadów jest najsilniejsza.

Odcyfrowanie treści spalonych dokumentów.

Zdarza się często, że splonie bardzo ważny dokument i dotychczas stawało się to niepowetowaną stratą. Obecnie jednak można w pewnych wypadkach poznać treść takiego dokumentu. Jeżeli bowiem taki arkusz uległ spaleni, ale popiół zachował po części swoją spistość można przy pomocy bardzo czułej płyty fotograficznej odfotografować jego treść. Miejsca, w których było pismo lub druk oddziaływały bowiem inaczej na płytę, aniżeli miejsca czyste. — Manipulacja ta trwa dość długo, nawet do dwóch tygodni, daje jednak podobno dobre rezultaty.

Samolotowe sygnały ostrzegawcze

W pewnych okolicach ziemi powstają niekiedy bardzo silne orkany, które sieją wokół zniszczenia, powodując nieraz liczne ofiary śmiertelne wśród ludzi. Otóż w okolicach tych postanowiono uruchomić lotnicze stacje obserwacyjne i przy pomocy sa-

molotu w razie niebezpieczeństwa ostrzegać zagrożone osiedla. Samolot bowiem może orkan taki wyprzedzić i znając jego kieru-

nek, ostrzec mieszkańców osiedli, które często są bardzo od siebie oddalone przed groźącym niebezpieczeństwem.

Niebywała zniżka cen towarów, nieznana dotychczas w Kurytybie

502 a-31 33

TYLKO W

CASADOPOVO

PRACA CEL. ENEAS, 38 Daw. DA. ORDEM

Koce szare, mechlate pojed. szer.	4\$700
Kołderki dla dzieci	6\$000
Kołdry dla pojedynczych osób	12\$000
„ matężskie	17\$500
Pelucia mieszana, mechlata, ciemnego koloru mtr.	1\$400
„ kolorowy, ciemno niebieski, czerwony, zielony kat. metr	1\$500
Pelucia szkocka, tło ciemne, piękne desenie	1\$800
Perkale nakrapiane, metr	900
Kratka ciemna, doskonały artykuł	1\$200
Materiał na firanki biały i w paski	1\$800
Kreton najlepszy, szer. 80 cm., metr	2\$000
Kreton lniany, szer. 1,80, metr	4\$500
Kreton lniany szer. 2 m., metr	5\$400
„ szer. 2,20, niebywała gratka	5\$700
Kreton lniany, szer. 2,20, różowy, złoty i zielony	6\$500
Kaszmir ciemny na tużurki i garnitury, szer. 1,50 m.	9\$800
Garnitur na stół (obrus z obwódką i 6 serwetek)	16\$000
Kapy na łóżka z najlepszego fustonu, szer.	12\$000
Pulowery włóczkowe męskie i damskie	3\$000
Pończochy dziecięce i męskie para damskie, para	\$800
„ grube z Blumenau (prawdziwe) dla dzieci	1\$600
Skarpety grube z Blumenau męskie	1\$600
Pończochy grube z Blumenau damskie	2\$000
Pończochy z fio de escocja, ze strzałką, damskie	1\$500
Skarpety jedwabne, najlepsze, dla mężczyzn	2\$000
Porfele męskie od	2\$500
Torebki dla pań (skórzane), od	7\$000
Majtki gumowe dla dzieci	4\$500
Zakłady damskie z casha od	30\$000
Palta dla chłopczyków od	18\$000
„ męskie, artykuł najlepszy, od	40\$000
Majtki trykotowe damskie od	2\$500
Koszule z kołnierzykiem od	8\$500
„ zwyczajne, szare, bez kołnierza z kołnierzem	4\$000
„ z kołnierzem	5\$500
Drelich ciemny, mocny	1\$400
imitacja sukna	2\$500
Płótno surowe, sztuka 10 m.	8\$000
„ „Indio“, prawdziwe, szerokość 0,68, sztuka	10\$000
Perkalik najlepszy, sztuka	11\$500
Parasolki dla dziewczynek, sztuka	7\$500
„ „laska imbujowa	11\$000
Parasole męskie	11\$000
Koronki walencjańskie sztuka	1\$200
Koźnierzyki koronkowe na bluzki	4\$500

Uspokojona przeczytała koniec:

«Niewiasto, gdy już masa kipi, gdy niebieskie i czerwone dymy występują musisz pewną ręką zranic swoje ramię, tam gdzie łączy się z łopatką. Dziesięć kropli twej czerwonej gorącej krwi musisz wpuścić do masy wrzącej i potem dopiero będzie masa owa miała moc przyciągania wszystkich serc. Musisz to zrobić bez wahania, tylko z myślą o ofiarnej, gotowej do poświęceń miłości».

Tak kończył się przepis sporządzania leucyzyka, który dawniej przeważnie w starożytnym Rzymie preparowano.

Anna uśmiechnęła się.

Aby Jana osiąść, oddałaby życie całe, nie dziesięć kropli kropli.

Wyciągnęła z kieszeni książeczkę i notowała coś szybko.

Późno w noc siedziała jeszcze nad książkami, potem schowała je na prost na półkę i zgasiła lampę.

Wnet leżała w ciętym śnie pogrążona w jedwabnych poduszkach i śniła o słonecznej przyszłości.

Ta sama noc była straszną dla biednej Maryi Konieckiej.

Nazajutrz miał doktor Lorenc przyjść po odpowiedź.

Maryja była w okropnym położeniu.

Z jednej strony groziło jej zameęcie, z całowiekim, przed którym mimo, że był ogólnie považany, cała wstręt nieokreślony. Z drugiej strony, jeśli by temu się oparła, zachodziła możliwość, że zwłoki jej brata pozostaną na wieki w niepoświęconej ziemi.

Maryja nie wątpiła że doktor dowiedział się przypadkiem — gdzie zwłoki Jana ukryto.

Lekarz często dowiadyuje się o rzeczach, o których inni nie wiedzą.

Ale wyjść za niego?

Nie — tego nie mogła wymócić na siebie. Czula wstręt do niego.

Czy pozostawała inna jaka droga?

Czy nie było jej świętym obowiązkiem wobec zmarłego brata zrobić wszystko aby zwłoki jego mogły spocząć w poświęconej ziemi?

Czy upiór jego nie będzie się błąkał po jej sumieniu, jeśli tego nie zrobi?

I inne osoby jeszcze nie miały spokoju tej nocy.

W zamczysku we wieży suszył sobie Krause, jakby od doktora wydusił pieniądze.

Nie znachodził sposobu.

Doktor otrzymał jego list, ale laborant mówił, że on się wcale nim nie martwił, lecz przeciwnie, był w dobrym humorze i pewny siebie.

Musiał mieć znowu jakieś szatańskie plany. Może zbiry ministra znowu są w miasteczku?

Zimny pot wystąpił mu na skronie.

Niebezpieczna rzecz.

Skoro go tylko odnajdą — nadzieja ratunku wykluczona, bo odwrót będzie odcięty.

Jak zyskać miłość Jana? Wiele już stało się. Anna wiedziała, że Jan musi wyrzec się Marji ale wiedziała że do innej miłości jest niezdolny. On kochał raz — nie więcej! To była miłość cygańska, jak mówiła sobie sama, i ona mogła tylko raz kochać i nie więcej.

— Mój musi on być — mój — szeptała — i choćbym go miała nawać swą miłością tylko umarłego, i choćbym na grobie jego miała się zabić, moim być musi!

Oparła się.

— Ale chcę żyć — zawołała prawie dziko. — Czy mam umrzeć zanim jego usta dotkną się mnie z pożegnaniem? Czy mam usta przycisnąć do martwego jedynie oblicza?

Nie, ja pragnę żyć — pragnę kochać.

Anna ukryła twarz w dłoniach.

— O gdyby matka żyła jeszcze — szeptała — matka, tak, ona by mi pomogła — mogła by poradzić. Ach cyganie znają tajemnicze sily przyrody każde tajemnicze zioło, każdy sok czarodziejski znany im jest. Oni by mi pomogli sproszczyć kochanka w me ramiona, czarna sztuka znalazł, by lekarstwo.

Nagle zapadła w zadumę. Długo trwało nim z niej wypadła, ale potem okazywała jej twarz zelazną.

— Czy mam siedzieć z założonymi rękoma? — pyta żywo. — Czy mam czekać, aż rozkaz srogiego mistrza ukochanego zapędzi daleko. Nigdy! Chcę i muszę być czynną. Wiele tajemnic znam, misterya natury leżą przed moimi oczyma — teraz przynędo wypróbować sily, ichy. Gdzie piękność i miłość tracą sily, tam musi przólkly pergamin zastąpić braki.

Piękne dziewczę wyprostowało się, przyglądając się swej postaci w zwierciadle.

— Co mi to pomorze, że matka natura obdarzyła mię bogato wdziękami? — szeptała. — Co to warte gdy on tego nie widzi? O Janie, dumny mężu, długo jeszcze będę żyć w nadziei, pragnę walczyć i ścierać się, aż obaczę cię u stóp moich. Potem będziesz błagał, prosił, aż ci przebaczę twoje późne przybycie.

Rzuciła okiem na papugę i szybko weszła przez zaslonę na kurytar, który prowadził do gabinetu.

Anna weszła za kościotrup do pokoju, do kąd nigdy nie wtargnął promień słońca.

Zabłysnął niebieskawy promień i wnet świeciła się lampa wisząca choć nie było widać, żeby ona coś koło tego robiła.

Ona znała tajemnice natury.

Spojrzała przelotnie na kominek. Tam stały retorty i słoje bo Lankiewicz wysypał już zfabrykowane złoto i zaniósł do zamku.

Anna ruszyła ramionami. Nie dbała o złoto.

Często pomagała ojcu w robieniu złota i umiała to samo robić. Lecz ona nie pragnęła złota, tylko wzajemności w miłości.

Odwróciła się od kominka — oczy jej padły na półkę z książkami.

Były to stare pergminy, zawierające mądrość egipską, indyjską, perską i średniowieczną.

Bezradnie patrzyła Anna na to.

Rozumiała obce języki, ale niektóre tak były pisane, że nawet sam Lankiewicz ich nie rozumiał.

Polska wyprawa łodzią z Gdyni do Australji.

Niedawno pisaliśmy o dwóch polskich żeglarzach-harcerczach Wagnerze i Korniewskim, którzy na malej łodzi przepłynęli Ocean Atlantycki, przybyli do Brazylii i odjechali dalej w podróż naokoło świata, a już pisma krajowe podają wiadomości o nowej wyprawie polskich żeglarzy z Gdyni do Australji.

Zamierza ją zorganizować, znany z olbrzymiej w roku zeszłym podróży w BALJI z Krakowa do Gdyni, aktor teatralny Beronowski w towarzystwie dwóch młodych ludzi A. Rippera i W. Belowskiego oraz trzech marynarzy. Podróż ta ma się odbyć 10

metrową łodzią żaglową, posiadającą pomocniczy motorek.

Protektorat nad tą wyprawą ma objąć Liga Morska i Kolonialna, która w tej chwili prowadzi układy z projektodawcami.

Droga, jaką mają przepływać podróżnicy, o ile weźmiemy pod uwagę wielkość łodzi, przedstawia się wprost fantastycznie. Start ma nastąpić w Gdyni, potem morzem Bałtyckim, przez kanał Kiloński, kanał La Manche, przez zatokę Biskajską dopłyną do Gibraltaru. Dalej przez morze Śródziemne, przez kanał Sueski na morze Czerwone, z którego wypłyną na ocean Indyjski

i pozelegują, wprost do Australji.

«Narazie do Australji», a o ile Pan Bóg pozwoli im dopłynąć szczęśliwie do tej części świata, to popłyną dalej morzami chińskimi i japońskimi do cieśniny Beringa, skąd przeprawią się wybrzeżami Ameryki do Nowego Yorku.

Z Nowego Yorku, o ile przypływa doń cali i zdrowi, wróca do Polski, ale już nie lupinka z orzecha, jaką mają zamiar świąt objechać, tylko statkiem oceanicznym.

Wnosząc z rozmiarów stateczki i siły jaka nim będzie poruszać, podróż trwać będzie prawdopodobnie 2—3 lata. Motor, w jaki łódź została wyposażona ma służyć tylko do wpro-

wadzenia statku do portów, lub wyprowadzenia go stamtąd. Na pełnym morzu łódź płynąć będzie pod żaglami o powierzchni trzydziestu kilku metrów kwadratowych.

Tak się pokrótce przedstawia wyprawa, która ma za zadanie połączenie nową drogą Gdyni z Australją. Wyprawa ta zostanie nakręcona na film, bo w grupie podróżników jedzie operator filmowy Maliszewski, który zabie-

ra ze sobą milikaset metrów taśmy i doskonały aparat filmowy.

Podróżnicy znajdują się chwilowo w Warszawie, gdzie prowadzą pertraktacje w sprawie nabycia łodzi i załatwiają cały szereg spraw związanych z wyjazdem, który ma wkrótce nastąpić.

Będziemy śledzić dalsze kroki naszych podróżników i nieomieszkamy zawsze o ich losach, powiadomić naszych czytelników.

MOŻECIE JUŻ POSIADAĆ WŁASNY DOM

spłacając jego wartość w mniejszych ratach, jak opłacanie wynajmu mieszkania!!

Bez procentów -- Bez premji.

Firma nasza przedstawia najpewniejszy sposób lokaty oszczędności. Do dnia dzisiejszego wybudowaliśmy domów, dla naszych klientów, na sumę

1.500 KONTÓW.

Posiadamy kontrakty na sumę 25.000 kontów.

Nie czekając zwracajcie się po informacje, do naszej firmy, bo

jest najlepszą tego rodzaju organizacją.

311-31-34

Centrala w Porto Alegre -- Rio Grande do Sul
Agencja w Kurytybie: GMACH MOREIRA GARCEZ
Sala 103
AVENIDA JOÃO PESSOA -- RÓG PRACA OSORIO

Wielki skład obrazów i dewocji, książek do nabożeństwa, obrazków, krzyżyków, kropielnic i t. p. Oprawa książek — fabryka pieczętek i kajetów.

Drukarnia

Na składzie artykuły szkolne, papier, koperty i t. p.

C. E. SCHULZ & Cia.
Rua Barão do Serro Azul 66-72 — Kurytyba.

Aforizmy wschodnie

«Nie chata, ale kobieta jest domeną» — głosi japońskie przysłowie.

«Nigdy nie wahaj się w wyborze pomiędzy tym, który ci się spodobał, a przyjacielem. Przyjaciel ma jednego na świecie, a mężczyzn znajdziesz tylu, zechcesz».

«Do małżeństwa szukaj człowieka, który posiada wykształcenie, lepiej bowiem zanurzyć usta w dzbanie, napelnionym winem, aniżeli wodą».

«Kobieto, pamiętaj, że największą tajemnicą prawdziwego szczęścia, to umieć się obejść... bez niego».

Promptus

Prysznic rozgrzewany zapomocą alkoholu, dla każdego domu. — Zwykły, ekonomiczny, praktyczny i nie niszczy się.

Minimalną ilość alkoholu za 100 reisów można sobie przygotować wysmienioną KAPIEL, o którejkolwiek bądź godzinie, która może trwać 15 minut

Ostatni wyraz komfortu i wygod.

Instalacja szybka i bez żadnych komplikacji.

Niema niebezpieczeństwa eksplozji.

WYŁĄCZNI PRZEDSTAWICIELE NA BRAZYLJĘ
NOCITI & CIA. LTDA.
CURITIBA — Rua Marechal Deodoro 335 — PARANA'

Z pewnością musiało tam coś być, co byłoby pożytecznym dla przeprowadzenia jej planów.

Napróżno namyślała się długo.

Nagle zobaczyła leżącą na ziemi otwartą książkę.

Widziała tam zagadkowe jakieś figury, elipsy koła, a pomiędzy tem na czarnym tle białe błyszczące punkty.

— Stare dzieło mistra Zaratostry — szeptała — jego astrologia (nauka o gwiazdach) czy to by miało być dobrym znakiem dla rozwiązania zagadki?

Z pośpiechem podniosła z ziemi ciężką książkę.

Było to tłumaczenie starego dzieła Zaratostry, starego czarodzieja, którego członki dawno już przed tysiącem lat w proch się rozpadły.

W języku łacińskim zawierała wszystko, co się tyczyło ludzkiego życia, tajemnicę czytania przyszłości w gwiazdach — we wszystkich położeniach życia znaleźć odpowiedź na trudne zagadnienia w konstelacji gwiazd.

Anna znała język łaciński, tak jak ojczysty.

Szybko przewracała kartkę po kartce.

— Jupiter — czytała — gwiazda bogactwa.

Co mi potem — szeptała — umiem sama robić złoto, nie chodzi mi o to.

— Mars, gwiazda wojny.

— I tej mi nie potrzeba — szeptała znowu.

Następnie czytała, co to oznaczają komety, wszystkie rzeczy, które interesowałyby każdego innego. Ale ona nie była zadowolona.

Już chciała książkę zamknąć i rzucić precz, gdy stronica obróciła się jakby sama ze siebie i Anna negle wydała okrzyk.

— Wenus! gwiazda miłości czytała ze wzruszeniem — pożyteczne wskazówki dla szczęśliwie i nieszczęśliwie kochających, na pożytek potomności wynaleziona i porządkowana przez Zaratostrę.

Anna pochyliła się nad książką jakby się chciała wezrąć w nią czymś i połknąć ją całą.

Długo czytała w niej.

— O to mam — szeptała;

«Skoro dziewczę nieszczęśliwie kochasz, spoglądaj w noc marcową jasną na błyszczącą Wenus przez lunetę. A jeśli Mars jest w jej pobliżu, nie masz żadnej nadziei, jeśli zaś Jupiter skłania się ku gwiazdzie miłości osiągniesz serce młodzieńca którego kochasz».

Anna zrozumiała.

Zostawiła książkę i pognąła bez tchu na korytarz za szkieletem.

Dzisiaj była noc zimowa, na szczęście jasna, to był dobry znak.

Na strychu był pokój, który Lankiewicz używał do obserwacji astronomicznych, bo była tam duża luneta.

Zawsze nim się zabierał do robienia złota, czytał coś w gwiazdach, bo jeśli na firmamencie były jakieś siły, eksperyment się nie udawał i zamiast złota były w retortach i słojach tylko czerwone dymy.

Anna znała gwiazdy po imieniu, wiedziała od dzieciństwa, jak się która nazywa, bo jej ojciec zawsze pokazywał.

Z drżeniem otworzyła w górze okienko i kierując lunetę ku niebu spojrzęła na firmament na zachodzie.

Tak oto błyszczała Wenus.

Promieniowała jak namiętość w sercu Anny.

Teraz przychodziła chwila roztrząsająca. Gdzie był Jupiter, a gdzie Mars?

Dwie duże planety widziała obok Wenus. Większy, biały to Jupiter mniejszy, czerwony to Mars.

Lecz jeden i drugi był w równym oddaleniu od Wenus.

Ale oko stęsknione widziało, czego pragnie.

— Jupiter jest bliżej — szepnęła — ja tryumfuję!

Ledwie zamknęła okno, pobiegła napowrót do laboratorium.

Rzuciła się znowu na książkę i gwałtownie otworzyła na dawnym miejscu.

Teraz czytała z bijącym sercem.

— Jeśli Jupiter skłania się ku gwiazdzie miłości, osiągniesz serce młodzieńca, którego kochasz. Ale nie mocą twych wdzięków ani słodkim pociekaniem ust różowych — to wszystko jego nie podbije!

Anna ukryła twarz w dłoniach.

Mimo namiętości była skromna i niezepsuta dziewczyna, tylko miłość tak ją zmogła.

Stary Zaratostra musiał być mimo swej mądrości, jakiś wesoly facet, bo widocznie znał dobre kobiety.

— Serce jego podbijeś napojem miłosnym, takim, jak go robią starożytni ludzie dla zniewolnienia serc ludzkich lubczykiem.

Tyle tylko mówił uczony o miłości i wrócił zaraz do dawnego tematu — do gwiazd.

— Napój miłosny — mruknęła Anna — dobrze, ale jak go sporządzić — skąd wziąć przepis?

Nie zamyślała się długo.

Poczęła szukać.

Zdziwiłby się ktoby ją przy tem zastał.

Byłby myślał, że to bogini tu jakaś gospodaruje.

Siedziała fotelu otoczona całą górą książek, starych rękopisów, które z trudem przywlekła, w fantastycznej sukni, piękną główkę oparła na rączce, i wyglądała w istocie jak naddziemskie zjawisko.

Już kilka pergaminów odsunęła z gniewem bo nic nie znalazła, gdy nagle okrzyk radości wyrwał się z jej ust.

— Mam! mam receptę! — zawołała.

Lecz wnet radość się rozwiła.

Bo recepta zawierała, wiele rzeczy, których ona nie posiadała, albo które z trudem długo trzeba było preperować.

Lecz była zdecydowana na wszystko.

Czytała więc dalej.

«Bądź ostrożną dziewczyno przy sporządzeniu napoju, bo omyłka może zabić twego kochanka. Albo i tobie grozi niebezpieczeństwo, bo jeśli nie będziesz się trzymać przepisu ściśle, popękają naczynie pod naporem kipiącego wrzątku i kawałki jego zdruzgocą cię!»

Anna uśmiechnęła się tylko.

Była przyzwyczajona preperować wszystko, czego ojciec jej potrzebował i umiała być ostrożna.

Jak w
me

Krok za krokiem...
raja się urzecz...
pokojowego r...
OBALENIA T...
SALSKIEGO,
Europie powo...
stosunków po...
darczych, odb...
narodom ziem...
a oddając je...
lom. Etapam...
zowej były:
kuacja Nadre...
płat strat wo...
i anulowanie p...
cych i rozbra...
Te zdobywie...
nak zachlanny...
żackiego rodu...
Niemieczech ot...
dotychczas, a...
tycznych posi...
małymi potyc...
poprzedzić g...
artykuł trak...
starwający r...
W ataku ty...
na pozycja m...
tów — to za...
ski — czyli P...
pomorskim pr...
pagandę zwa...
starali się...
skrupulatnie...
zatruwając o...
dową. Setki...
ulotek wydan...
pały się arty...
mieckiej, prz...
nicznych pub...
karzy — by...
czeństwa Eur...
«korytarz» jes...
da Niemiec, z...
to właściciel...
KRAJ, że spr...
ga, by ziemię...
ce i Niemcom

Z początku...
miecka mówił...
dze wielkieg...
cierpieć nie...
rytorjum pań...
dzielona kor...
Bezstronni, a...
tej kwestji, p...

Za wplata...
c...
Odc...
D...
DR. M...
Klin...
DR. V...
Wszyscy czło...
3\$000 (dla n...
z porad lekar...

Chwała...
Dwuch zna...
Odbardzie pełnem...
„Zaświadcz...
całem powodzenie...
„Zaświadcz...
muję zawsze dosk...
Potwierdzam pow...
48

Mam zaszczyt z...
jentelę ze...
Av. João P...
no...
sklep, połączony...
we wszelkiego...
dliny, różne gat...
artyku...
M...
Przy bufecie...
wyrobu kra...
granicznego...
najwybredni...
Ceny b...
przy najw...
art...
MÓWI SI

Jak wygląda w świetle dokumentów nasze Pomorze.

Krok za krokiem Niemcy starają się urzeczywistnić swój plan pokojowego rewansu, t. j. PLAN OBALENIA TRAKTATU WERSAŁSKIEGO, który stworzył w Europie powojennej nowy układ stosunków politycznych i gospodarczych, odbierając zagrabione narodom ziemie z rąk zaborców. a oddając je prawym właścicielom. Etapami tej pracy rewansowej były: przedwczesna ewakuacja Nadrenji, skreślenie wyplat strat wojennych (reparacy) i anulowanie przepisów, regulujących i rozbrajających Niemcy. Te zdobycze nie zadawała jednak zachłaniemu potomków krzyżackiego rodu, i dziś się mówi w Niemczech otwarcie, że wygrane dotychczas, na froncie dyplomatycznych posunięć, były tylko małymi potyczkami, które miały poprzedzić generalny atak na artykuł traktatu Wersalskiego stwarzający nowe granice.

W ataku tym pierwsza i główna pozycja niemieckich apetytów — to zachodnie ziemie Polski — czyli Pomorze. korytarzem pomorskim przez niemiecką propagandę zwane. Przez lata całe starali się Niemcy niezwykle skrupulatnie przygotować teren, zatrudniając opinię międzynarodową. Setki tysięcy broszur i ulotek wydano i rozrzucono, są pały się artykuły w prasie niemieckiej, przekupywano zagranicznych publicystów i dziennikarzy — by przekonać społeczeństwa Europy i świata, że «korytarz» jest największą krzywdą Niemiec, że Polskie Pomorze, to właściwie PRANIEMIECKI KRAJ, że sprawiedliwość wymaga, by ziemię tę odebrano Polsce i Niemcom zwrócono.

Z początku propaganda niemiecka mówiła głównie o powadze wielkiego państwa, które sclierpieć nie może, by część terytorjum państwowego była odzielona korzytarzem polskim. Bezstronni, a sumienni badacze tej kwestji, po dokładnym rozej-

zeniu się w sytuacji stwierdzili, że wszystkie te argumenty nie mają podstawy, bo niema żadnych przeszkód komunikacyjnych między Prusami Wschodnimi i Rzeszą, czy to drogą lądową, gdzie jest ośm linii kolejowych, dostępnych dla niemieckiego tranzytu, czy drogą morską, poprzez Gdańsk czy Królewiec.

Kłamliwość propagandy niemieckiej posunęła się i do tego stopnia, że zaczęto kwestionować polskość Pomorza i Poznańskiego. Ale tutaj świadomy fałsz i kłamstwo najłatwiej udowodnić. Wystarczy wziąć do ręki jakikolwiek atlas niemiecki z czasów przedwojennych by zobaczyć na kartach narodowościowych, POLSKI CHARAKTER POMORZA. Głośno są karty Ostmarkenvereinu, które miały alarmować owym czasie społeczeństwo niemieckie i skłaniać je do wzmocnienia akcji kolonizacyjnej na wschodzie. Jest również mapa językowa z roku 1867; mapa językowa w atlasie Andreego wydana w roku 1914 i wiele innych. Obecnie mapy te stały się Niemcom bardzo niewygodne i dlatego też na rozkaz rządu wycofują je gwałtownie z obiegu.

Jako ogromnie ciekawy dokument z roku 1900 może służyć wykrukowana w PAŃSTWOWEJ DRUKARNI W BERLINIE odezwa mobilizacyjna w języku polskim, przeznaczona dla ludności okręgu toruńskiego, i podpisana przez Cesarskiego Komendanta okręgu w Toruniu.

Na podstawie tych dwudokumentów NIEMIECKICH, map i odezw można udowodnić polskość Pomorza, nie uciekając się do fałszów.

Naród polski ze spokojem i bez trwogi czeka na niemieckie posunięcia, i bez trwogi potrafi odpowiedzieć tak jak już raz odpowiedział pod Grunwaldem w r. 1410.

Z raju sowieckiego.

Niewiele wiadomości posiadamy z Rosji i niewiele możemy powiedzieć o tem, co się dzieje w raju sowieckim, ale choćby i z tych skąpych, otrzymywanych drogą «kontrabandy» prasowej wieści, wnioskować możemy o niewesołym życiu tych najbliższych sąsiadów naszej macierzy.

W miastach rządzi czerezwyczajka. Na wsi, leniwość, korupcja, demoralizacja, i dawniej już niezbyt moralnej ludności, przybiera zastraszające rozmiary. Dzieje się to dzięki wprowadzeniu w życie kolektywizacji, dzięki temu, że chłop rosyjski przywykł nawet pod carskim knutem, pracować na siebie wyłącznie, nie może pogodzić się z formami pracy w kolektywie, i koniecznością oddawania zbiorów do wspólnego podziału. Z tego też powodu jak może tak się od pracy uchyla, wpadając niejednokrotnie w nędzę, z której wyjścia szuka innymi sposobami, niemającymi nic wspólnego z moralnością.

Cały ogrom nienawiści i rozgoryczenia włościan z powodu kolektywów widzi się dopiero w bezpośrednim zetknięciu się z nimi, i to wówczas, kiedy się posiada jakiś mir i zaufanie u nich. Nienawiść ta jest zrozumiała, o ile się weźmie pod uwagę, że kolektywizacja zrobiła z dawnych posiadaczy, nowocześnie niewolników, odrabiających uciążliwą pańszczyznę.

Korespondent jednego z pism w Polsce, miał możność spędzenia kilku dni wśród włościan na wsi pod Moskwą, i wrażenia swoje podał w formie kilku zanotowanych faktów, ilustrujących dosadnie życie rosyjskiej wsi. Oto jeden:

«Pewien włościan otrzymał list od brata emigranta, w którym ten pisze, że zagranicą w sklepach można dostać wszystkie czego dusza zapagnie, i nikt nie uczuwa braków, tak jak w Rosji. List ten czytano w całej wsi, i mówilo się jak to jest zagranicą, jak teraz w Rosji, — jak było dawniej za «cara» — jak teraz. Dawniej — przypominali sobie chłopcy — i u nas szło się do sklepu i kupowało się wszystko. Potrzebowałeś butów — były buty. A dziś kawałka skóry na zelówki dostać nie można.

Co nam z tego — mówili — rozgoryczeni, że wybudowano u nas setki, a może i tysiące nowych fabryk, które jednak nie funkcjonują. Co mi z tego, że mamy na wsi radio, a nawet i elektryczność, kiedy nie mamy podków dla koni, nie mamy naczyń, nici, igieł i t.p. Czapki, zwyczajnej czapki, nie mogę sobie kupić — mówił jeden — bo od dwóch lat nawet w naszej kooperatywie niema, — Taki to nam zrobili «raj komunistyczny».

Ktoś doniósł władzom o tych rozmowach i o liście, który je wywołał. Właściciela listu aresztowano i wkrótce wywieziono ze wsi. Od tej pory słuch o nim zaginął. Mówią, że wywieziono go na wyspy Solowieckie.

Włościanie, oczywiście klną, bo tak nawet za carskich czasów nie było, by za list od brata wysyłano na katorgę.

Bandy dziecięce, złożone z chłopców od lat 9 ciu do 16 tu napadają na pociągi, rabując nielicznych podróżnych. Składają się one z chłopców, którzy z nędzy panującej w domu pragnęli się wydobyć i na własną rękę rozpoczęli życie wagarundów. Takich chłopców i młodzieńców jest coraz więcej. W wielkich miastach ukazał się znowu bezdomni, z którymi nie mogą dać sobie rady władze policyjne bo chłopcy wychowani w kompletnej swobodzie sowieckiej, są

znacznie śmielsi od dawnych. Jedną taką bandą grasuje na kolei między Kijowem i Charkowem. Wpada kilkudziesięciu obdartych chłopaków do wagonu i zajmują miejsca. Przed samym odejściem pociągu wbiega jeszcze kilku ich towarzyszy i z okrzykami: «Kontroler» zaczynają uciekać, robiąc straszliwy tłok w wagonie. Po chwili pociąg rusza i pasażerowie spostrzegają, że brak im tobołków, walizek i drobiazgów, które nieostrożnie znalazły się na drodze bandy. Na czele tej bandy stoi 14-letni chłopiec i milicja kolejowa nie może sobie dać z nimi rady.

Dygnitarze sowieccy, osiedli na wsi demoralizują zubożałą ludność. W pewnej wsi matka sprzedała kierownikowi gminy 14-letnią dziewczynkę w zamian za trochę żywności. Mówi o tem cała wieś i zazdrości «częściami» matce, której może córka pomagać. Chłopi milicję patrząc na to nie oskarżają matki, tylko klną siarczyście na komunistów.

Im wszystko wolno! Oni głodu nie znają, z naszej pracy żyją. Nasza krew pija. Jeden na dziewczynki lasy, drugi na wódkę. Hulają, piją po całych nocach, a ty pracuj na nich. Niedoczekanie ich! — mówią — nie chcą pracować i nie pracują.

Owszem. — w pole wyjeżdżamy — opowiadają. Trochę się pracuje i pod krzak. Koń bez paszy słaby, a i samemu na głodnego jakos praca nie idzie. A jeszcze, kiedy się wie, że pracuje nie na siebie tylko na darmojadów.

Wyniki tej pracy są katastro-

falne. W pewnych okolicach zasilają rok rocznie mniej, aby tylko wystarczyło na wyżywienie. Ostrzegają ich, że przysła kontrolera, a nawet samoloty dla pilnowania pracujących.

— To dla nas nie straszne — odpowiadają. — Żaden kontroler na pole do nas nie przyjdzie, bo wie, że nie powróci, a samolot szumi. Posłyszemy że leci, — do pracy. Odleciał, znowu pod krzak.

A co będzie dalej? Zgniemy odpowiadają. Do tego idzie, a zresztą lepsza śmierć, niż takie życie!

PIANINA	
HUTY	
GITARY	
RADJO	
Części składowe	
radja	
SKRZYPCY	
HARMONJE	
od 8 do 120 basów	
MANDOLINY	
Części składowe	<p>CASA HERTEL</p> <p>Praca</p> <p>Dr. Generoso Marques</p> <p>N. 62</p> <p>Telefon 490</p> <p>Kurytyba</p>
Instrumentów	
Zakład reparacyjny	
Papier	
do pisanja nut	

„A SENHORITA“
 Rua Monsenhor Celso, 17 (antiga 1 de Março)
 po otrzymaniu świeżego transportu koronek, pończoch jedwabnych i perfum, zaprasza swą dystyngowaną klientelę, dla obejrzenia nadeszłych artykułów dla wszystkich
 Wielki wybór KONFECYJ MĘSKIEJ I DAMSKIEJ

Auxiliadora Predial S. A.

PIERWSZA KASA POŻYCZKOWO - BUDOWLANA W BRAZYLII

Bez procentów-bez kapitału

W CELU OSIĄGNIĘCIA WŁASNEGO OGNISKA DOMOWEGO

OBJAROWANI W KURYTYBIE W DNIU 30 CZERWCA 1933

Dr. Antenor Pamphilo dos Santos Rs: 30.000\$000
 Leonardo Umbrio Patitucci Rs: 15.000\$000
 Guilherme Richter Rs: 20.000\$000

DYSTRYBUCJA OGÓLNA Rs: 3.600.000\$000

Bez losowania

Curityba, Rua 15 de Novembro Nr. 412
 Caixa postal Nr. 177. Telephone Nr. 484.

Livonius & Co.

Import i eksport materiałów i przyborów dla krawców.

Zakład krawiecki cywilny i wojskowy
RATZKE & GARMATTER

UL. 15 DE NOVEMBRO 374

Uwaga: Najlepsi specjaliści kroju w Kurytybie.

Kompetencja! Jakość! Cena

319-32-35

Za wpłatą nieznacznej kwoty 3\$000 lub 4\$000 miesięcznie, możecie być na wypadek choroby zabezpieczeni!!!

Oddział lekarski przy „Bureau de Informaçães“
 rua 15 de Novembro 18. tel. 944

DR. CELSO FERREIRA
 Choroby oczu, uszu, nosa i gardła

DR. MAXIMO PINHEIRO LIMA
 Klinika ogólna (dorosli i dzieci), drogi moczopłciowe — syfilis.

DR. VICTOR DO AMARAL Filho
 Choroby kobiece — porody — operacje.

Wszyscy członkowie „Biura Informacyjnego“ wpłacający składkę miesięczną 3\$000 (dla nieczłonków 4\$000) mogą w razie choroby korzystać bezpłatnie z porad lekarskich.

Po bliższej informacji zgłaszać się (295-29-41)
 rua 15 de Novembro 18 i r. Floriano Peloto 110.

Chwała tym co ratując, czynią dobro chorem!

Dwóch znanych i cenionych lekarzy z Pelotas temi słowy zwracają się do ludu. Odbardzie pełnem zaufaniem ich rady.

„Zaświadczam, iż w mojej klinice dla leczenia chorób dróg oddechowych używam z całym powodzeniem Peitoral de Angico“.

Dr. Francisco Ferreira Velloso.

„Zaświadczam, iż używając w mojej klinice „Peitoral de Angico Pelotense“ otrzymuję zawsze doskonałe rezultaty z chorem na brzonchit i zapalenie szczytów płucnych.“

Dr. Urbano Garcia,
 Potwierdzam powyższe świadectwo. Dr. E. L. Ferreira de Araujo
 (Firma legalizowana)

Pozwolenie N. 511 z 26 Marca 1906.

Skład Główny: Drogerja Sequelra Pelotas Rio Grande do Sul

48

Na sprzedaż wszędzie.

Jedyne farby i aniliny

„BAYER“

W PACZKACH PO 1 KILOGRAMIE
 specjalne wskazówki użycia.
 Esencje i olejki do fabrykacji likierów, wódek etc.

NIE SZUKAJ INNYCH
 do farbowania wszelkiego rodzaju wybiakłych rzeczy we wszystkich kolorach.

Wielki wybór perfum, krajowych i zagranicznych. Przybory do higieny ust, jak kremy, mydła, szczoteczki etc.

Barwniki do napojów i przetworów owocowych
 JEDYNI PRZEDSTAWICIELE

LÁ NO LUHM

161 Rua RIACHUELO 161

Mam zaszczyt zawiadomić Polską klientelę że otworzyłem przy
Av. João Pessoa 2 róg Ebanero Pereira

sklep, połączony z barem, zaopatrzony we wszelkiego rodzaju konserwy, wędliny, różne gatunki masła, serów i t. p. artykuły spożywcze.

M. Korzec

Przy bufcie posiadam trunki wyrobu krajowego jak i zagranicznego, mogące zadowolić najwybredniejsze podniebienia

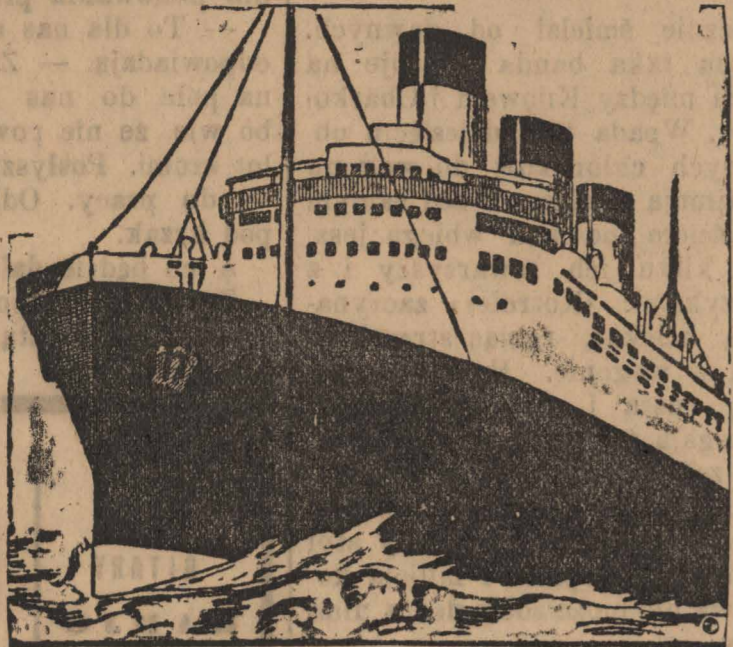
Ceny bezkonkurencyjne,

przy najwyższej jakości artykułów.

MÓWI SIĘ PO POLSKU.

Polsko-francuskie linje okrętowe CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko najlepszymi okrętami, które są najlepsze pod każdym względem.

Informacji bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedstawiciel na Parana

THEOPHILO G. VIDAL

Praca Carlos Gomes 315 - 321 - CURITYBA -

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI

DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000.00
KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000.00

Centrala: PARYŻ

Oddziały w Ameryce Południowej: Buenos Ayres, Rosario de Santa Fé, Valparaiso, Curitiba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, de Alegre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias, Espírito Santo de Pinhal, Jahu, Mococa, Ourinhos, Paranaguá, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel.

Oddział w Kurytybie: ULICA 15 i NOVENBRO, róg ul. 1º de Março
Bank Francusko-Włoski posiada w Polsce następujących korespondentów:

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa,
i Bank Francusko-Polski, Warszawa.

którzy, dzięki wielkiej ilości filii własnych i agentów rozgałęzionych po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położonych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach.

Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czeki i przekazy pieniężne w złotych polskich, t. j. zatawia zlecenia swych polskich klientów na najdogodniejszych warunkach.

Casa de Saude SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA

— CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 —

DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i higiena. Up rzejmaobęta. — Ceny przystępne.

Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc.

Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

PIERWSZORZĘDNY POLSKI SKŁAD ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH Stanisława Popiela

Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA

Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane bez pośredników za gotówkę.

Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne.

Kupuje wszelkie produkty kolonialne i płaci po najlepszych cenach.

DR. LUDWIK WOLSKI
ADWOKAT
UNIAO DA VICTORIA
Paraná.

Na choroby oczu
Collyrio Amarello
DE CHAVES

Hotel Polski (HOTEL MARTINS)

Marcina Jarugi

Curityba ULICA RIACHUELO 114 Paraná

Vis á vis Pałacu Muncypalnego róg placu Dr. Generoso Marques

Telefon, 989 — Caixa postal, 463 — Adres telegraficzny "HOTEMAR".

Urządzenie pierwszorządne w modnym żelazo-betonowym pałacyku, z wszelkimi wygodami i higieną.

KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. — CENY PRZYSTĘPNE. — SALON NA PRÓBY I WZORY.

„Cruzeiro“ i (Surpresa)

jedynie mąki, które powinny być
używane przez wszystkich, którzy
dbają o swe zdrowie.

Młyn w Joinville (Caixa Postal, 110)

AGENCI W KURYTYBIE

LATTES & Cia.

Caixa Postal, 325 - Telefon 7-2-2 - Praca Zacharias, 5 - Curityba

FABRICA DE MOVEIS PARANISTA NAJWIĘKSZA I NAJSOLIDNIEJSZA POLSKA FABRYKA MEBLI W PARANIE

Jana Ulandowskiego

CURITIBA — Rua Augusto Stelfeld Nr. 837 — PARANÁ

Wykonuje starannie i sumiennie jakiegokolwiek zamówienia mebli luksusowych i zwyczajnych po cenach bezkonkurencyjnych, gdyż gwarantuje za trwałość i wykonanie.

Poleca specjalność fabryki: ołtarze, ambony, ławki kościelne i t. d. Każdy Rodak, chcący posiadać pięknie i trwałe meble, niechaj wpiętych się do FABRYKI MEBLI PARANISTA, by naocznie przekonać się, że nie zostanie zawiedziony w swych zamówieniach.

BRONCHITINA „CHAVES“ JEST PRAWDZIWYM SPECYFIKIEM NA KASZEL.

Niezwykłe wyleczenie

Głos niezwykle szanowanej damy z Itajahy (Stan Sta Catharina).
Nиж podpisana Maria Herbst, używając pomadę „Minancora“ z składów aptekarza Eduarda A. Gonçalves, uczyniła to z tak dobrym skutkiem, że wyleczyła zastarzałą ranę za użyciem jednego tylko stoika.

Mogę więc wszystkim śmiało polecić ten środek wszystkim, którzy cierpią na podobne dolegliwości, ponieważ jest to wspaniałe lekarstwo.

Itajahy w maju 1915 r.

Maria Herbst

JACEK DROMLEWICZ Lekarz-Dentysta

Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w zlocie i kauczuku. Plombowanie i wyrobienie zębów bez bólu. Robota pierwszorządna. Ceny przystępne. Rua Conselheiro Baradas 518, naprzeciw Kwartelu Generalnego-Kurytyba

„A BRANDINA“

Wielka Fabryka parowa cukierków, pastylek gumowych, pomadek, cukierków pierwszorządnych itd. Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Upraszam się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A BRANDINA“

Specjalność fabryki: Jaja Cukrowe i BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300-304
Curityba — Telefon, 1423 — Paraná

FABRYKA CUKIERKÓW

Aurora

JÓZEFA KULI

Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owijane w papier „balas“ we wszystkich odmianach. Ul. Martim Affonso, N. 555
Kurytyba-Paraná-Brasil.
Telefon Nr. 12 — 70.

ELIXIR DE NOGUEIRA Jest używany skutecznie w następujących chorobach:

skrofuly, bubony, zapalenie macicy, wycieki z uszu, wywiora, fistuła raka syfilitycznego, pryszczki, białe u pawy, wrzody i na rośle, świerzb, reumatyzm, plamy na skórze, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narośle na kościach, pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi. Wielce skuteczny środek oczyszczający krew.

COLLEGIO IGUASSU

Gimnazjum fiskalizowane przez Rząd Federalny.

Praca Rui Barbosa, 401

Kursy: Początkowy, przyjmujemy do 1-ej klasy gimnazjalnej. Gimnazjalny i Maturalny — na które przyjmujemy kandydatów powyżej 18 lat, przygotowując do złożenia egzaminów z 3 klas z promocją do 4-ej klasy.

„A NACIONAL“
otrzymała świeży transport najnowszych PŁYT polskich i krajowych
Zaopatrzenie się w płyty muzyki polskiej
Rua 15 de Novembro, 151, naprz. Poczty.

Śmiech to zdrowie.

DOBRANA PARA.

Dyrektor więzienia: — Czy wasza żona ma na ten czas jakie zapewnione utrzymanie?

Więzień: — Bogu dzięki, tak, siedzi już w więzieniu.

DUŻE PORCJE.

Gość (do kelnera): — Panie, ja zamówiłem befsztyk z jajem, a pan przynosi mi samo jajo!

Kelner! — Proszę tylko widelcem uchylić jajo, a znajdzie pan pod nim i befsztyk!

WYMAGANIA AMATORA SZTUKI.

Jeden z amatorów sztuki zamówił u pejzażyisty francuskiego, Simona Mathurina Lantary (w. XVIII), obraz, na którym miał się znajdować ikościół. Lantara, nie umiejąc rysować ludzkich postaci, nie umieścił na obrazie ani jednego człowieka. Nabywca obrazu był zachwycony pejzażem, orawdwiwością krajobrazu i świeżością barw oraz kunsztem wykonania, ale nie widząc żadnej postaci, powiedział:

— Panie Lantara, pan zapomniał zupełnie o ludziach w swoim obrazie.

— Oni są na mszy — odrzekł malarz, wskazując na wymalowane kościół.

— Dobrze. Kupię ten obraz, gdy wyjdą z kościoła — usłyszał odpowiedź miłośnika sztuki.

INTERES.

Kubuś dostał na imieniny trąbkę, na której od rana do wieczora trąbi, ku rozpaczcy sąsiadów. Zirytowany sąsiad, spotkawszy brata Kubusia, mówi do niego: — Chcesz zarobić milrejsa Tadzju?

— Czemu nie? — cieszy się Tadzju.

— Na, masz tu milreisa, ale za to popsuj tą straszną trąbę twego brata.

W dwa dni później sąsiad spotyka Tadzja.

— Słuchaj chłopcze, czy zepsułeś trąbkę brata, jak to obiecałeś?

— Tak proszę pana.

— Ależ do licha ten utrapiony bęben znówu dalej trąbi, to zepsucie nie pomogło...

— Przecież Kubuś już nie trąbi, tylko ja sobie kupiłem za tego milrejsa jeszcze większą trąbkę...

NA SPACERZE.

— Mój skarbie, czy mogłabyś kochać jednookiego?

— Dlaczego pytasz?

— Ja chciałem ci tylko poradzić, żebyś parasolkę na drugą stronę przelożyła.

ZYCIE NOCNE.

— Mówi się wszędzie o kryzysie gospodarczym, a wszystkie nocne lokale są przepelnione!

— Dziwisz się? A któż może spać w takim czasie, przy takich troskach.

OŚWIADCZYNY.

P...P...Pani, j... ja p... p... panią ko... ko... Kocham..

— Kończcie pan prędko, bo zanim się zdąży oświadczyć to tymczasem zostanie starą panną.

SEDZIA.

— Słyszałem, że córka pani dobrodziejki wyszła zamaż za sędziego?

— Tak.

— No, a którym sędzie pracuje?

— Jest sędzią na meczach piłkarskich.

NA LEKCJI ZOOLOGJI.

— Jak się nazywa stworzenie, które ma dwie nogi i pierze?

— Pracza, proszę pana psora.

PEWNY STRACH.

— Władku, czy nie obawiasz się, że ci wróble objadzą wiśnie?

— Radzą postawić stracha.

— To zbyt bezsensowne. Moja teściowa stale siedzi w ogrodzie.

Z ży

Roczni

Dnia 29 czerwca naka Nr. w Ameryce Południowej miały uroczystość istnienia.

Po uroczystości odbyły się zawody na boisku. Godz. 7 popołudniu rozpoczęły się gry w piłkę nożną, w których brał udział Pan Generał w towarzystwie kolegów.

Piękna sala zastawiona przez miłośników widok. Natychmiast Pan Generał, którego T-wa Wł. Jagiełło, prezes Oddziału, bis oraz obecni proboszcz Górnego, ka zaprosił wszystkich do stołu na kolację.

Wczasy jej bis wygłosił przemówienie, minając o rozkładzie, dziękując i gościom.

krzykiem Nie kończył swoje wystąpienie, który wskazywał na pierianie tak pięknej ze wszech miar — Pan Generał w przemówieniu i pięknych słowach obecnych zobrazował i serdecznie o nim — znaną tam za morzem i młodzieży nie wychodzącej jest pełne.

Na zakończenie imieniem N. R.

Pierwsze polskie

Dnia 23 czerwca w przystanku w Gdyni, zagłowych, do na Bornholm i ni do Rönne morskich. Były to regaty jachtowe, w których udział wzięli Państwo Yachtowego Klubu Morskiego.

Rekord Kusowski

Finlandzka a na rozesłała zawodach lek Helsingforskie rekord Kusowski 3 klm. osiągnął sekundę.

Ponieważ rekord wynosi 8 18,8. — zażalenie. Albo od podanego graficzną, albo się orientują światowych.

Nowe zwycięstwo

Znany bokser stoczył walkę zwyciężając.

BACZNOŚĆ

Obrączki ślubne

Relojarz

Wszelkie

Dr. Hostil

Bi

Z życia Sportowego

Rocznica powstania Junaka Nr. 4 w Abranches.

Dnia 29 czerwca Oddział Junaka Nr. w Abranches obchodził miłą uroczystość rocznicy swego istnienia.

Po uroczystym nabożeństwie odbyły się zawody sportowe Junaka na boisku, a wieczorem o godz. 7 popoł. w sali T-wa Jagielly rozpoczęła się zabawa tańeczna na którą o godz. 8 przybył Pan General Strzemiński w towarzystwie kol. Sadowskiego.

Piękna sala T wa Wł. Jagielly zastawiona przed sceną nakryta mi stołami przedstawiała miły widok. Natychmiast po przyjeździe Pana Generala Strzemińskiego, którego powitał prezes T-wa Wł. Jagielly Paluszek i prezes Oddziału Junaka kol. Kubis oraz obecny na sali Książka proboszcz Góral — prezes Junaka zaprosił wszystkich obecnych do stołu na skromną herbatkę.

W czasie jej trwania kol. Kubis wygłosił przemówienie wspominając o rozwoju Junaka a także cel dla jakiego Junak pracuje, dziękował Junakom za pracę i gościom za przybycie. O krzykiem Niech żyje Junak zakończył swoje przemówienie. Następnie zabrał głos książka Góral który wskazując na przewodnie idee junackie nawoływał do popierania tak pięknej organizacji, godnej ze wszelkich miar na poparcie — Pan General Strzemiński w przemówieniu swym w mocnych i pięknych słowach dał obraz obecnego rozwoju Polski oraz obraz rozwoju Polski oraz obraz Kolonjalnej która tak szczerze i serdecznie opiekuje się Junakiem — zaznaczył przy tym, że tam za morzem docenia się pracę młodzieży na tutajjszym terenie wychodzącym i dla pracy tej jest pełne uznanie.

Na zakończenie kol. Sadowski imieniem N. R. J. złożył życzenia

dalszej owocnej pracy Junaka i mówiąc o ideologii junackiej podkreślił, że Junak jest pionierem który musi budować podwaliny dla przyszłej łączności gospodarcei Macierzy z wychodźstwem W kółce imieniem Oddziału Junaka Nr. 4 zwrócił się do prezesa T-wa Wł. Jagielly dziękując za opiekę i za przychylny odnoszenie się do organizacji oraz ze względu na to, że prezes Paluszek w dniu tym obchodził rocznicę urodzin, w imieniu Junaka z Abranches w dowód pamięci i sympatii wręczył prezesowi Paluszkowi piękny bukiet kwiatów.

Po przemówieniach Pan General Strzemiński wręczył drużynie Junaka Nr. 4 puchar zdobyty na ostatnim zlocie Junaka w Affonso Penna, a poszczególnym junakom przypiął przygotowane przez junacki bukietki kwiatów. Później nastąpiły tańce.

Na zakończenie należy podkreślić to, że Junak miejscowy mimo krótkiego okresu swego istnienia posiada już ładny chór prowadzony przez kol. Kubisa — że wykazuje się prawdziwie staropolską gościnnością czego dowodem przyjęcie i doskonała obsługa dla wszystkich obecnych na sali przez piękne junacki, które pełniły rolę gospodyń i kucharek w dniu swego święta Oddziału.

Solidarność gromadna i tą prawdę miłą i kulturalną zabawą która pozostawiła uczestnikom na długo w pamięci te miłe chwile przebyte w Junaku Nr. 4. A i to że Junak potrafi ocenić tych którzy darzą go sympatją dowodem wiwaty i śpiewy jakie na cześć prezesa Paluszka rozległy się. No i najważniejsze że sala pełniutka — czystułka i miłutka.

Pierwsze polskie regaty jachtowe

Dnia 23 czerwca b. r. odbył się w przystani Yachtklubu Polskiego w Gdyni, start 10 jachtów żaglowych, do reisu do Rönne na Bornholm. Odległość z Gdyni do Rönne wynosi 170 mil morskich. Były to pierwsze polskie regaty jachtowe. Zorganizował je Yachtklub Polski przy udziale Yachtklubu Oficerskiego, Państwowego Urzędu W. F. i Klubu Morskiego w Gdańsku.

Rekord Kusocińskiego pobity?

Finlandzka agencja telegraficzna rozesłała wiadomość, że na zawodach lekkoatletycznych w Helsingforsie Lehtinen pobit rekord Kusocińskiego w biegu na 3 km. osiągając czas 8 min. 19 5 sekundy.

Ponieważ rekord Kusocińskiego wynosi na tym dystansie 8 18,8. — zachodzi tu nieporozumienie. Albo czas jest lepszy od podanego przez agencję telegraficzną, albo Finlandzcy źle się orientują w tabeli rekordów światowych.

Nowe zwycięstwo Rana

Znany bokser Edward Rana, stoczył walkę z Billy Patrem, zwyciężając Amerykanina przez

k.o. Jest to już drugie zwycięstwo polskiego boksera osiągnięte przez nokaut.

500 tys. kilometrów w powietrzu

Szef pilotów Linji Lotniczych «LOT» p. Włodzimierz Klisz, pilotujący samolot komunikacyjny na szlaku Lwów—Warszawa, ukończył w tych dniach pół miliona kilometrów lotu.

Rekord lotu na szybowcu

Na szybowisku w Bezmiechowej pilot Aeroklubu Lwowskiego — Bolesław Baranowski na szybowcu SG—28, konstrukcji inż. Greszczyka utrzymał się w powietrzu 10 godzin i 40 minut, ustalając nowy polski rekord długotrwał. i lotu na szybowcu. Popzedni rekord ustanowiony przed dwoma tygodniami należał do inż. Łukasiewicza i wynosił 10 godzin i 30 sekund.

EK-modelista cesarskiej mody w Montevideo

przerabia kapelusze męskie na wszystkie fasony. Prasowanie — odnawianie. 8 ul. Marechal Deodoro 8 KURYTYBA 324-32-1932

LEKARZE I DENTYSTY

Gabinet dentystyczny

S. GONÇALVES PEREIRA

chirurg-dentysta. 15 lat praktyki. Wykonywa wszelkiego rodzaju prace wchodzące w zakres zawodu. Jakość materjału zagwarantowana. Leczenie i wrywanie zębów bez bólu. KONSULTORJUM: Praça Carlos Gomes, 163 — KURYTYBA.

DR. ROCHA LOURES

i Carmeliano Miranda
Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach w Rio de Janeiro. OBOK APTEKI STELFELD PRAÇA TIRADENTES 535 Porady od 10-ej do 11-ej i od 3,30 do 5,30 po poł. TELEFON 33 Rezydencja: ULICA CEL. DULCIDIO, 936

DR. M. ISAACSON

Nieobecny

DR. VICTOR DO AMARAL FILHO
Docent Fakultetu Medycyny na Uniwersytecie Parańskim. Dyrektor kliniki położniczej. Operacje — Choroby kobiece, porody. Konsultorium: rua M. Floriano 110, od 3—5 ppoł. Telefon 6-0-7. — Rezydencja: Praça Carlos Gomes 655. Tel. 3-8-5.

DR. A. O. SCHWAB

LEKARZ
Profesor Fakultetu Medycyny i Instytutu Chemicznego. Klinika ogólna — Choroby weneryczne. Porady: w Aptece Tell — od 4-ej do 6-ej Rua 15 de Novembro Nr. 457. Porady specjalne w godzinach zamówionych telefonicznie pod Nr. 92

Dr. Erasão Gaertner
Chirurgia, drogi moczopłciowe i choroby kobiece. Profesor urologii Fakultetu Medycznego, Dyrektor Instytutu Medycyny i Chirurgii w Paranie. Godziny przyjęć od 16 do 18-ej w Aptece Sommer Rua Riachuelo, 138 — Telefon 987.

Dr. J. Vieira de Alencar
Z praktyką w szpitalach Paryża i Berlina. Chirurgia, choroby kobiece i dróg moczopłciowych. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 36 Rezydencja Avenida Igassu 755 TELEFON 1023

Dr. Manoel F. Pinho
chirurg-ginekolog
Porody, chirurgia chorób kobiece, promienie ultra-fioletowe. Konsultorium: Apteka Lacerda Praça Carlos Gomes, Nr. 20 Rezydencja: rua Comendador Araujo 1030

DR. ARCHIMEDES CRUZ
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim. Operacje, Porody, Syfilis, Drogi moczopłciowe, Choroby kobiece.

DYREKTOR ZAŁOŻYCIEL
INSTYTUTU MEDYCZNO-CHIRURGICZNEGO W PARANIE.
Promienie X, ultra-fioletowe. Wyświetlanie o wysokim napięciu. Dżiatermia ogólna i chirurgiczna. Choroby dróg moczowych. Cystokopia i Kauteryzacja. Porady: APTEKA HUMANITARIA od godz 2 do 6 ppoł. RUA DR. TRAJANO REIS, 41 Telefon konsultorium 284 Rezydencja: ul. Almirante Barroso, 300. TELEFON 745 Przyjmuje pacjentów o każdej porze.

Dr. Mendes de Araujo
Klinika chorób przewodu pokarmowego, żołądek, kiszki, wątroba i wszelkie komplikacje wyżej wymienionych organów. Leczenie hemoroidów bez operacji. Radykalne leczenie fistuły. Godziny przyjęć: od 2 do 6 po południu. PRAÇA TIRADENTES, Nr. 476 UWAGA: Złatwia pacjentów tylko w ramach swojej specjalności.

DR. CARLOS HELLER
z praktyką w szpitalach europejskich KLINIKA OGÓLNA MEDYCZNO-CHIRURGICZNA. Specjalność: Syfilis, choroby skóry i włosów. Leczenie starych zaniedbanych ran bez operacji. DJATERMIA I PROMIENIE ULTRA FIOLETOWE. Porady: Praça Tiradentes 390 w APTEGE BRASIL od 10—12 i od 4—6. Mieszkanie prywatne: Rua Comendador Araujo 970. — Telefon 424.

DR. CARLOS CUNHA
Odżywianie i choroby dzieci. Małe operacje. Porady od 3,30 do 5,30 po południu. Ul. Barão do Rio Branco 491 TELEFON 418 Rezydencja: ul. Igassu 995, Tel. 452. Przyjmuje o każdej porze

DOM ZDROWIA
SANATORJUM CHIRURGICZNE SZWAJCARSKIE
Rua 15 de Novembro Róg ulicy Dr. Ubalдино do Amaral TELEFON 433

Dr. G. Luenberger
mający długoletnią praktykę w szpitalach europejskich. LEKARZ SPECJALISTA w zakresie Wysokiej Chirurgii, w chorobach kobiecych, przewodów moczowych. Porady od 10—12 i od 2—5, z wyjątkiem niedziel i sobót po poł. PROMIENIE X, Promienie ultra-fioletowe, Dżiatermia chirurgiczna i ogólna. CENY PRZYSTĘPNE.

DR. ROSALA GARZUZE
Klinika ogólna
Porady lekarskie od 1-ej do 3-ej ppoł. RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 491 obok apteki AMERICA Telefon 418

DR. OSCAR ESPINDOLA
Człogi moczopłciowe. Syfilis. Choroby kobiece. Leczenie blenoragii i jej komplikacji, według najnowszych metod. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 459 od 3-ej do 5 po południu Telefon 92 Rezydencja: Rua Marechal Deodoro 262. Telefon 151

Magnezja płynna MURRAY niezawodna na choroby żołądka

Dr. Bley Zornig
Klinika ogólna — syfilis i drogi moczopłciowe. Choroby kobiece. Leczenie Blenoragii i jej różnych komplikacji u osób obojga płci. Dżiatermia, promienie ultra-fioletowe. KONSULTORJUM: Rua 15 de Novembro, 121 nad Apteke „Internacional“ Rezydencja: Rua 13 de Maio, 541 TELEFON 131

Dr. Brasil Vianna
Lekarz chirurg
Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach Paryża i Buenos Aires. Porody, choroby kobiece, drogi moczopłciowe. Klinika ogólna. Porady: Praça Tiradentes 898 (nad apteką Tiradentes) od 10—12 i od 15—17. Rezydencja: ul. Dr. Muricy 285. Telefon 653.

Dr. Antonio Amarante
dyplomowany przez fakultet medyczny w Rio de Janeiro w r. 1917. Ogólna chirurgia — choroby oczu, uszu, nosa i gardła. Konsultorium: Apteka Sommer ul. Riachuelo, 138. Telefon — 3-5-1 od 9—11 i od 14—16 Wezwania do domów tel. 1-1-9-7.

DR. JULIO MOREIRA,
Choroby kobiece, porody, moczopłciowe, klinika ogólna. Syfilis. Konsultorium: rua Mar. Flor. Peixoto 794, obok apteki S. Sebastião. — tel. 440. Mieszkanie prywatne: rua Pedro Ivo 966. tel. 966. Złatwia wezwania w nocy.

RICARDO KEMPFER
LEKARZ DENTYSTA
dyplomowany w Niemczech z potwierdzeniem dyplomu w Brazylii Wymywanie zębów całkowicie bez bólu UŻĘBIENIA Z HEKOLITU ETC. ETC. Godziny przyjęć: od 9 do 12 i od 2 do 6; w soboty od 9 do 1-ej. Konsultorium: PRAÇA CARLOS GOMES 20, piętro obok dziennika „O DIA“; Telefon 415. Rezydencja: — Rua Visconde de Guarapuava, 417. Telefon 1022.

MARJA KRYŃSKA
Lekarz-dentysta
godziny przyjęć od 1-ej do 6-ej p.p. 137 MARECHAL DEODORO 137 Kurytyba Telefon 1255.

KLINIKA CHIRURGICZNO-DENTYSTYCZNA
Dr. Oscar Otto Jor.
CHIRURG DENTYSTA
dyplomowany przez Fakultet Odontologiczny w Ribeirão Preto, Stan São Paulo Dziewięć lat praktyki w Rio, São Paulo i Paranie. Porady od godz. 8-ej rano do 9-ej wieczorem. Konsultorium i rezydencja: Rua Dr. Trajano Reis N. 505

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach berlińskich Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wysoka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgia pochwy rozrodowej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żołądka, płuc, gruczołów, wątroby i t. d. KONSULTORJUM: Praça Tiradentes n. 554 (na górze apteki Minerva). REZYDENCJA: Praça Senador Correia, 4.

Dr. Carlos Moreira
Profesor fakultetu medycznego. Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła Konsultorium: Avenida João Pessoa 68 Nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 pp. Rezydencja: ul. Visconde de Nacar, 860 Tel. 8-8-8

BADANIA:
Krwi, moczu, kału, płwocin, mleka i jakichkolwiek płynów organicznych. Laboratorium profesorów: Drs. Francisco e Carlos de P. Soares ul. 15 de Novembro, 225 1 p. CUBITYBA.

Choroby wewnętrzne (serce, płuca, żołądek, wątroba, nerki, kiszki). Dorosli i dzieci. Dr. Eugenio Lopes Szeł ambulatorjum Kliniki „Santa Casa“ Szeł Kliniki Fakultetu Medycyny. Konsultorium: Apteka Tiradentes Praça Tiradentes od godz 2 pp. do 4 pp. Rezydencja: ul. Aquidabam 300. Tel. 869. 325-32-1934.

Klinika i Chirurgia Dentystyczna M. GOSŁAWSKIEGO w Marechal Mallet z długoletnią praktyką w Kurytybie, S. Paulo i Porto Alegre. Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu. Szczyki w kauczuku i w złocie. Ceny umiarkowane — wykonanie gwarantowane. Uwaga: Wyjeżdża 2 razy w tygodniu do Rio Azul i Rio Claro. 45-4-16

Alfonso P. Etzel
Chirurg dentysta. Wykonywa wszelkie prace dentystyczne z gwarancją. rua Marechal Floriano Peixoto, 658 I. piętro od 9 do 11 i od 2—6 pp.

Dr. Manoel Vieira B. de Alencar i Dr. Alarico Vieira de Alencar Adwokaci Biura: rua 15 de Novembro, 209. I. piętro. Tel. 232. Rezydencja: Av. Igassu, 105. TELEFON 1023.—KURYTYBA (310-31-42)

Apteka Lacerda Alexander Otto e Cia Ltda. Praça Carlos Gomes, 20 Poleca się Szanownej Klienteli. (315-31-42)

Dr. Sylvino P. de Araujo. VORONOFF Brazylijski wynalazek FLUKO-SEDATINA
Kobieta jest ocalaoną, KOBIECIA nie będzie cierpiła więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUKO SEDATINA uleczy ją w 2-ch godzinach. KOBIECIA nie straci życia z powodu porodu. KOBIECIA, nie będzie już tak cierpiąca, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez wrzotoku i bez bólesci. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa. KOBIECIA, jednym słowem, jest uratowana, bo FLUKO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymanie perjodu, wycieki, białe upływy, niedostateczność u dziewcząt. Pani w wieku 45 lat muszła unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przekwitania) i w tym celu używać FLUKO-SEDATINA. Jest ona przepisywana przez przeszło 4 tysiące lekarzy.

Dobre wynagrodzenie. Znaki z domu Rodziny Dżaków, przy ul. Siqueira Campos, 6-miesięczny piesek. Biały, duża sierść, pyszczek podługowaty. Zwany PERI. Osoba, która poda miejsce jego pobytu, zostanie dobrze wynagrodzona. Można kierować wiadomość do Redakcji „Gazety Polskiej“.

BACZNOŚĆ!!! BACZNOŚĆ!!! Obrączki ślubne (alianças), medaljony, zegarki i t. p. kupić można najtaniej tylko w Relojaria Progresso Prac. Tiradentes, 246 KURYTYBA. Wszelkie naprawy i zamówienia uskutecznią się z gwarancją. 322-32-44

Dr. Hostilio C. de Araujo | Dr. Flavio Carvalho Guimarães ADWOKACI
Biuro: Budynek „Moreira Garcez“ Av. João Pessoa, 103 nad sklepem — sala N. 101-102 — tel. 491 Godziny przyjęć od godz. 9—12 i od 14—17. 327-32-1934

CENY OGŁOSZENI:
 Za jeden centymetr na stronach 8 i 9 1\$000
 Na 5, 6, 7, stronie za centymetr jednomowy 2\$000
 Na drugiej stronie 3\$000
 Na 10 stronie 4\$000
 Na pierwszej stronie 5\$000
 Cała 3-cia i 10-ta strona za jeden raz 300\$000

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

CENY OGŁOSZENI.
 Drobne ogłoszenia 100 rejsów za wyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszukujących pracy—bezpłatnie. Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2—5razy 10 proc.; od 6—15 razy 15 proc.; od 16—25 razy 20 proc.; od 26—40 razy 25 proc.; od 41—52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent zniżki za każdy raz. Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

O łączność Macierzy z Polonią Zagraniczną.

(Ciąg dalszy z 1-ej strony)
obrony interesów polskich zagranicą, dla śmiałego pełnego poczucia własnych sił, dążenia do rozwoju polskiego elementu zagranicznego. Drugie hasło — to poprzez zorganizowanie się wewnątrz — utrzymywanie najściślejszej, opartej na wzajemnym zaufaniu — współpracy z krajem.

Jeżeli idzie o pierwsze — hasło konsolidacji, to od 1-go Zjazdu Polaków z Zagranicy do chwili obecnej zrobiło ono na wszystkich terenach nadzwyczajne postępy, przeobrażając radykalnie życie społeczne Polonii Zagranicznej. Z pośród 22 większych środowisk polskich zagranicą wszędzie utworzone zostały organizacje naczelne — w charakterze centralnych związków stowarzyszeń polskich i t. p., które jednoczą całość życia polskiego w szarholowanej, świadomą swych celów i zadań całość. Dokonanie tego przeobrażenia nie było rzeczą łatwą, gdyż rzecz naturalną i ludzką jest, że na tle ambicyj osobistych, czy organizacyjnych, powstaje szereg komplikacji, trudnych nieraz do życiowego rozwiązania. Trzeba jednak z uznaniem podnieść, że poczucie dobra ogółu, dobra sprawy i sławy imienia polskiego zagranicą decyduje o karnym podporządkowaniu się wszystkim, ażeby w ramach wspólnej, jednoczącej wszystkich organizacji, rozwijać prace społeczne. Ta atmosfera spokojnej i solidarnej pracy, która na wielu terenach zdobyła już zupełne prawo obywatelskie, na drugich zaś postępuje stopniowo naprzód, przyczynia się w swych skutkach do uzyskiwania coraz lepszych rezultatów pracy. Dzisiaj załatwianie konkretnych spraw z poszczególnymi środowiskami polskimi zagranicą jest niezmierznie uproszczone i ułatwione, dzięki istnieniu organizacji centralnych.

Drugie, niemniej ważne, również niezmiernie życiowe — hasło współpracy i współdziałania z krajem także posunęło się bardzo w realizacji praktycznej. Czynnikiem nawiązywania tej współpracy i współdziałania z całą osmiomilionową Polonią Zagraniczną została, ustanowiona przez 1-szy Zjazd Polaków z Zagranicy — Rada Organizacyjna Polaków z Zagranicy. Będąc jednocześnie reprezentacją wszystkich środowisk polskich zagranicą w kraju, może ona poprzez swoje agendy wykonawcze torować i ułatwiać kontakt Polonii Zagranicznej z krajem, według ustalonego programu, w jaknajściślejszym uzgodnieniu ze wszystkimi zainteresowanymi czynnikami.

Plaszczyzna współpracy i współdziałania Polonii Zagranicznej z krajem staje się coraz bardziej wszechstronna, coraz bardziej szeroka. W każdej niemal dziedzinie życia, a więc: kulturalno-oświatowej, gospodarczej, organizacyjnej i t. d. współdziałanie to posiada niezmiernie szerokie perspektywy, a doświadczenie poucza, jak wielkie daje ono korzyści, tak Polonii Zagranicznej, jak i krajowi. Zrozumiałem jest, że dla rozrzuconych po świecie Polaków symboliczne, a przedewszystkiem praktyczne powiązanie współpracy z krajem ma nadzwyczajne znaczenie, dodaje im sił i wiary w całość swych prac, zasilą oddziaływaniem kultury narodowej prace, prowadzone dla utrzymania odrębności narodowej. Również dla kraju Polonia Zagraniczna może być w wielu dziedzinach czynnikiem ekspansji narodowej, tak kulturalnej, jak gospodarczej, może być również czynnikiem szerzenia wśród obcych prawdy o Polsce, prostowania fałszów i kłamstw wrogiej dla nas propagandy. Ostatecz-

ny cel tego współdziałania jest dla wszystkich jasny i zrozumiały. Jest nim dobro, rozwój i wielka przyszłość Narodu Polskiego, bez względu na granice.

Drugi z kolei Zjazd Polaków z Zagranicy odbył się ma w r. 1934. Zjazd ten, mamy nadzieję, stanowić będzie nowy etap w ulepszeniu współdziałania Polonii Zagranicznej z krajem. Zgodnie z życzeniem wielu środowisk polskich zagranicą, Rada Organizacyjna Polaków z Zagranicy ma na tym zjeździe zostać przekształconą w instytucję wyższego typu, bardziej ściśle jeszcze łączącą i zacieśniającą współdziałanie, a mianowicie — w SWIATOWY ZWIĄZEK POLAKÓW. Do współpracy w uzyskaniu tego wielkiego celu pozwolę sobie apelować tak do Polonii Zagranicznej, jak i do społeczeństwa w kraju macierzystym. Wspólnymi wysiłkami może być uzyskany bardziej jeszcze wszechstronny i harmonijny, a oparty na bratniej miłości kontakt wzajemny. Tego wymaga od nas rozum i serce. Od rozwoju coraz wszechstronniejszego współdziałania zależy przyszłość narodu, jako całości i zapewnienie polskiemu skupieniu zagranicznym poczucia własnych sił, a nam w kraju umożliwienie coraz bardziej ożywiającej się pracy dla dobra i rozwoju rozrzuconych po świecie braci.

Powrót do Kraju

Naczelny Instruktor Oświatowy i Referent przy Konsulacie Gen. R.P. w Kurytybie, p. Konstanty Lech w początkach sierpnia b. r. opuszcza Kurytybę, udając się do Kraju. Z tego powodu komunikujemy zainteresowanym, że wszelkie sprawy jakie ktokolwiek ma do załatwienia z p. K. Lechem, może załatwić zwracając się do listownie pod adresem Konsulatu G. R. P. w Kurytybie.

Pan Konstanty Lech, komunikuje, że gotów jest podjąć się załatwienia w Polsce szeregu spraw dla działaczy oświatowych, spraw związanych z pracą Kulturalno Oświatową na tutejszym terenie.

Odmrożenia, odzłobienia, rany
328-32-st.-2 POCMADA EQUINACEA

Casa da Homeopathia
Praca Osorio 87—KURYTYBA

Przyjazd słynnej hiroantki

Znajduje się przejazdem w naszej stolicy światowej sławy wózka, hiroantka, wyspecjalizowana (jak twierdzi) w odczytywaniu z ręki bliźniego wszystkich przeżyć, przeszłości, teraźniejszości i przyszłości — Madame Kitty.

Mme. Kitty odwiedziła już miasta Europy i Ameryki, uzyskując wszędzie zasłużony rozgłos.

Jak twierdzi wtajemniczeni, hiroantka posiada nadzwyczajny dar jasnowidzenia i nie zawiedzie się nik, kto zwróci się do Mme Kitty po radę.

Tarzan i miss Madiana

Owiedził naszą Redakcję p. Jack Hillson lub Willson, zwany Nowocześnie Tarzanem, z powodu herkulesowej wprost siły, jaką jest obdarzony. P. Jack Hillson twierdzi, że jest z pochodzenia Polakiem, i jako taki spodziewa się, że publicznosci polska, odwiedzająca cine-teatro Palacio licnie stawi się, by podziwiać jego produkcję, polegającą na rozbijaniu kamieni dłońmi, skręcaniu sztab żelaznych, wbijaniu dłońmi jak młotem gwoździ w deski i t. p.

Równocześnie z atletą przybyła do Kurytyby miss Madiana znana tancerka międzynarodowa, która również będzie występować w teatro - Palacio.

Casa Esporte

RUA 15
de No-
vembro,
Nr. 393.

Jedyny sklep w Kurytybie posiadający wyłącznie artykuły i przybory sportowe. Wybór kostiumów kąpielowych. — Buty do gry w piłkę nożną. Rakiety tenisowe, piłki, siatki i t. p. Przyrządy gimnastyczne, „punching ball”, własny wyrób przyrządów do nauki wiosłowania. Odwiedźcie naszą firmę i przekonajcie się o naszych cenach. (312-31-43)

TELEGRAMY

Konferencja ekonomiczna

LONDYN. — Komitet Redakcyjny Światowej Konferencji Ekonomicznej, na posiedzeniu w dniu 14 b. m. rozpatrywał sprawy długów międzynarodowych. W Komitecie brali udział przedstawiciele: Brazylii, Angji, Francji, Niemiec, Indji, Włoch, Holandji, Rumunii i Stanów Zjednoczonych Am. P. Reprezentant Bułgarii p. Stefanoff, imieniem swego rządu wyjaśnił, iż rząd bułgarski w najkrótszym czasie oświadczy się definitelynie co do regulowania własnych długów, tak zewnętrznych jak i wewnętrznych, zmieniając odpowiednie obligacje i dając nowe, oparte na nowych podstawach handlowych i procentowych.

W dalszym ciągu Sr. Chamborlein domagał się surowej kontroli nad papierami pożyczkowymi, wydawanymi przez państwa, by zapobiec w ten sposób możliwościom inflacji.

Ostatni przemawiał przedstawiciel Hollanii, domagając się uchwały, by spłaty długów międzynarodowych były zastosowywane do możliwości płatniczych dłużników, jak również, by stopa procentowa była odpowiednio zastosowana.

Współpraca Chin z Ligą Narodów

NANKIN. — W związku z podróżą Ministra Skarbu Chin, Sunga, do Genewy, komunikacja, że rząd nankijski będzie współpracował z Ligą Narodów. Współpraca ta będzie raczej natury technicznej, a nie politycznej jak przypuszczają.

Zatonięcie Okrętu.

TANGER. — Donoszą z Tangeru, że znajdujący się w niebezpieczeństwie okręt „Nicolas Paquet” został ostatecznie stracony mimo energicznej akcji ratowniczej.

Raid Eskadry gen. Balbo

CHICAGO. — Gen. Balbo zawiadomił władze, że prawdopodobnie w środę dnia 19 b. m. cała eskadra wodnopłatowców wystartuje do dalszego lotu w kierunku do Nowego Yorku. W Nowym Yorku zatrzymają się około 9 dni, poczem odlecą do Waszyngtonu, z wizytą do prezydenta Rosvelta. Droga powrotna do Italji, jaką obierze generał Balbo dla swej eskadry, prowadzić będzie: Chicago, Terra Nowa, Wyspy Azorskie i Orbetello.

Herriot odwiedzi Rosję

PARYŻ. — Prasa tamtejsza podaje wiadomość, jakoby rząd Sowieków, zaprosił b. prezydenta Rady Ministrów Republiki Francuskiej, Edwarda Herriota, do zwiedzenia Rosji. B. premier przyjął zaproszenie i zawiadomił, że w dniu 25 sierpnia przybędzie do Odessy.

Wywchnięcia, upadki, kontuzje

328-32-st.-3 BALSAMO CURATIVO
Casa da Homeopathia
Praca Osorio 87—KURYTYBA

PRZEDSIĘBIORSTWO KINEMATOGRAFICZNE ZIMMERMANN & Cia
304—31-1934 Avenida João Pessoa

W niedzielę matineé — dorośli 1\$500 dzieci 1\$000
Pierwszy seans godz. 7,30.—Wejścia: Dorośli 2\$000. Dzieci 1\$000

DZISIAJ Wielki podwójny program
Amores da meia noite
Emocjonujący dramat miłości z Daniele Parola, Joeseline Gael i Jacques Vareune.
O DIABO BRANCO
Świetny dźwiękowiec znanej wytwórni „UFA” z Ivanem Możuchinem i Lili Dagorer w rolach głównych.
NIEDZIELA Harold Lloyd w swej największej kreacji
CINEMANIACO
Świetna komedia wytwórni „Paramoun-“
WTOREK Lily Danna i Charles Ruggles w dźwiękowym filmie „Paramoun“
Esposa Improvisada
ŚRODA **Homem de Honra**
Świetny dramat ze znanymi artystami Clive Brook i Claudette Colbert w rolach głównych.

Robaki HOMEOPREMIŁ E SANTI-VERMES
Casa da Homeopathia
Praca Osorio 87—KURYTYBA
328-32-st.-4

ką stwierdza, że uznanie Sowieków przez Rząd Republiki Hiszpańskiej jest kwestją najbliższej przyszłości. Donosi również wspomniany dziennik, że delegat Sowieków, traktujący sprawę umowy handlowej, wyjechał do Paryża, z kąd powraca wkrótce dla dokończenia pertraktacji.

Stan zdrowia malki prezydenta
PORTO ALEGRE. — Stan zdrowia matki p. G. Vargasa budzi poważne obawy. Przy 16ku chorej czuwają bez przerwy dwaj lekarze dr. Oswaldo Pinto i dr. Arami Silva.

Żydy w rolnictwie

MONTEVIDEO. — Rząd Uruguaju udzielił zezwolenia na wjazd dla 500 żydów, którzy prosili o pozwolenie osiedlenia się na roli w charakterze kolonistów.

Zasadniczo, ze względów kryzysowych, wjazd do Uruguaju dla emigrantów jest wzbroniony, jednak liczna tam kolonia kupiecka żydów, potrafiła uzyskać zezwolenie na wjazd swoich ziomeków, udzielając im jednocześnie pomocy w uzyskaniu pracy i zapomóg pieniężnych na zagospodarowanie się.

Z Rosji Sowieckiej

MOSKWA. — Donoszą o otwarciu w miejscowości Świerdłowsk na Uralu zakładów mechanicznych i fabryki maszyn i narzędzi rolniczych, uważanej przez fachowców za największe tego rodzaju zakłady przemysłowe w świecie.

Nowe zakłady mają wykonywać wszelkie maszyny rolnicze oraz przetwarzać około 70.000 ton rocznie materiału dla zakładów żelaznych i 30.000 ton dla kopalni i wytwórni metali.

Dzienniki poświęcają wiele miejsca uroczystościom otwarcia oraz zamieszczają szereg depesz gratulacyjnych od Partii Komunistycznej i poszczególnych komisarzy.

Wszystkie p. Morza Północne miały żaden rolniczy Gdyni i wiadomości nie stawały się. To było w Budowa właśc. dlowego rozpo. 1924 r. Dziś wie jeden rolniczy wszystkie prace skim będą uk. Przez pięć lat ny przez Gdanską i niemiecką Gdyni — wyb. czoło licznego portów Bałtyku. Zaden nie dorównuje względem zdol. wej, ani także technicznych w Stockholm i K. jak Gdansk i S. śledzą <intru. który tymczas. drożdżach, z. obsługi pierw. u wszystkich towarzystw ze. (tki regularni (tramp) zawięz. dniowego Bałt.

IMPREZA KINEMATOGRAFICZNA — A. MATTOS AZEREDO
We czwartek dn. 20-go ipca
W Teatrze Palacio i Avenida Cinemaniaco
Świetny komik Harold Lloyd Na scenie występy sławnej trupy Tarzan — Kapitan Hilson naj. większy mocarz między ludźmi Miss Madiaema, Królowa Ruundy, słynna tancerka kubańska.
W niedzielę:
Avenida i Palacio
Godz. 8 Godz. 7
GIGANTES DO CEU
Dn. 27-go
Ciotka Karola
znana świetna komedia w układzie kinematograficznym.

Z prezydium G.Z.P.
Po kilkuniedniowej nieobecności w Kurytybie, powrócił już prezes Centralnego Związku Polaków w Brazylii p. Stefan Gontarski, i objął swe obowiązki.

Kronika Filmowa.
Wyświetlany w ubiegłą sobotę w kinie „ODEON” film produkcji Paramount, p. t. „BEAU IDEAL” zasługuje na specjalnie pochlebny wzmiankę. Filmy tej produkcji cieszą się wśród miłośników kina specjalną popularnością i rzeczywistość, ci co widzieli Beau Ideal nie zawiedli się w swych oczekiwaniach njrzenia dobrego filmu.

„BEAU IDEAL” jest to film osnuty na tle życia Legji Cudzoziemskiej we Francuskich Kolonjach w Marocco, gdzie każdy zawiedziony w życiu, straceni, wyrzutek społeczeństwa pod osłoną, bandery francuskiej, może rozpocząć nowe życie. Szary mundur legjonisty ukrywa niejednokrotnie przedstawiciela wysokich rodów, ex-miljonera, lub wprost młodego człowieka, którego żąda przygód wcieliła do Legji. Beau Ideal przedstawia cichy dramat młodego amerykańnika, który zaciąga się do Legji w celu odszukania swego przyjaciela.

Tio filmu stanowią krajobrazy pustynnych piasków Airyki, małe oazy i samotne blockhausy. Zdjęcia bardzo czyste, tylko w kinie Odeon wroče za często przerywa się taśma filmowa.

Madame Kitty
Chiromantka światowej sławy
Czyta z linii rąk przeszłość, teraźniejszość i przyszłość każdej osoby.
Wizyta tylko 5\$000
Palacio do Comercio 1-sze piętro, sala nr. 107
od godz. 9—12 i od godz. 2—6 pp.
Układa także horoskopy.

Apteka Tiradentes | Jedyna Apteka Polska w Kurytybie!
APTEKARZ | KUNO KLEEMANN | Największy skład artykułów aptecznych i drogerijnych po najniższych cenach.
CURITYBA | Praca Tiradentes Nr. 398 | TELEFON 1084 | Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 12

GAZETA
W Brazylii
W Argentynie
W Ameryce Poł.
Sprzedaż w k.
Prenumerac.
Za artykuły podpisane
pisów nie zwraca się.
Numer dzi.
Nr. 33
DRO
Dobrze się s.
II. Święto Morz.
łożono na miesi.
wtem tego rok.
10 lat od chw.
statek morski
na wodach Gd.
Mało to dziś
niemiewiul zapa.
Emigrancji sta.
możę liczyć na
załadowanie w
je bowiem w
rob. tników po
nie chcą się r.
koszty oraz ni.
na redzie gdań.
zaproszenie w
rzuca kotw. cę
go kilometra o.
Gdynia. Wbren
nawet zlośliwy
szozan, sześciot.
francuski jest
obsłużony.
Więc o tem
wszystkie p.
Morza Północn.
miały żaden ro.
nazwa Gdyni
i wiadomości
nie stawały się.
To było w
Budowa właśc.
dlowego rozpo.
1924 r. Dziś
wie jeden roln.
wszystkie prace
skim będą uk.
Przez pięć lat
ny przez Gdanską
i niemiecką
Gdyni — wyb.
czoło licznego
portów Bałtyku.
Zaden
nie dorównuje
względem zdol.
wej, ani także
technicznych w
Stockholm i K.
jak Gdansk i S.
śledzą <intru.
który tymczas.
drożdżach, z.
obsługi pierw.
u wszystkich
towarzystw ze.
(tki regularni
(tramp) zawięz.
dniowego Bałt.